

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Väestön koulutusrakenne Kaakkois-Suomessa

Tarja Paananen

9/2010

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisu

KAAKKOIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA
YMPÄRISTÖKESKUKSEN JULKAISUJA 9 | 2010

Väestön koulutusrakenne Kaakkois-Suomessa

Tarja Paananen

Kouvola 2010

**Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

JKAAKKOIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA
YMPÄRISTÖKESKUKSEN JULKAISUJA 9 | 2010
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri

Julkaisu on saatavana vain internetistä:
www.ely-keskus.fi/kaakkois-suomi/julkaisut

ISSN-L 1799-1951
ISSN 1799-0610 (verkkajulkaisu)
ISBN ISBN 978-952-257-190-8 (PDF)

SISÄLLYS

1 Johdanto	5
2 Väestön koulutus rakenne Kaakkois-Suomessa	7
3 Väestön koulutus rakenne koulutusasteittain	11
3.1 Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneet	11
3.2 Ylioppilastutkinto	12
3.3 Toisen asteen ammatillinen perustutkinto	13
3.4 Ammatti- ja erikoisammattitutkinto	15
3.5 Opistoaste	17
3.6 Alempi korkeakouluaste ja ammatillinen korkea-aste	19
3.7 Ylempi korkeakouluaste	21
3.8 Tutkijakoulutusaste	22
3.9 Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat	24
4 Kaakkoissuomalaisten koulutus rakenne suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin	25
5 Maakunnalliset yhteenvedot	31
5.1 Kymenlaakso	31
5.2 Etelä-Karjala	33
Kuvailulehti	36

1 Johdanto

Suomalaisten koulutustaso on noussut huomattavasti viime vuosikymmeninä. Vuonna 1975 perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneita oli vajaa kolmannes väestöstä. 50 prosentin raja saavutettiin vuonna 1990. Uusimpien tietojen mukaan kahdella kolmasosalla väestöstä on perusasteen jälkeinen tutkinto.

Taulukko 1.1. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus väestöstä.

Vuosi	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2008
Koko maa	31	39	46	50	55	59	63	65,5

Lähde: Suomen tilastollinen vuosikirja, Tilastokeskus. Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Vuoden 1990 loppuun asti tutkinnoksi luettiin vähintään 400 tuntia kestäneen koulutuksen suoritus ml. työllisyyskoulutus.

Alueelliset erot koulutustasossa ovat melko suuret. Eniten tutkinnon suorittaneita oli Lappeenrannan ja Kotka-Haminan seutukunnissa, vähiten Imatran seutukunnassa. Etelä-Karjalan seutukunnissa ero tutkinnon suorittaneiden osuuksissa oli lähes 6 prosenttiyksikköä.

Taulukko 1.2. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuudet vuosina 1998–2008.

Alue / vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kouvolan seutukunta	59,2	60,0	60,9	61,6	62,2	62,8	63,3
Kotka-Haminan seutukunta	59,8	60,5	61,2	61,9	62,6	63,3	63,9
Kymenlaakso	59,5	60,2	61,1	61,7	62,4	63,0	63,6
Lappeenrannan seutukunta	59,2	60,2	61,1	61,9	62,7	63,5	64,3
Imatran seutukunta	54,3	55,1	55,9	56,6	57,4	58,1	58,7
Etelä-Karjala	57,5	58,4	59,4	60,1	60,9	61,7	62,4
Koko maa	61	61,9	62,7	63,4	64,1	64,8	65,5

Lähde: Tilastokeskus. Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Koulutustasoindeksi kuvaa koulutuksen keskimääräistä pituutta perusasteen suorittamisen jälkeen. Kaakkois-Suomessa koulutustasoindeksi ei yltänyt valtakunnalliselle tasolle. Lähimmäksi koko maan keskiarvoa (322) päästiin Lappeenrannan seutukunnassa (301). Alhaisin koulutustasoindeksi oli Imatran seutukunnassa (253).

Taulukko 1.3. Väestön koulutustasoindeksi vuosina 2002–2008.

Alue / vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kouvolan seutukunta	257	261	266	270	275	279	283
Kotka-Haminan seutukunta	260	264	268	272	276	281	285
Kymenlaakso	258	262	267	271	276	280	284
Lappeenrannan seutukunta	266	272	278	284	289	295	301
Imatran seutukunta	228	233	237	241	245	249	253
Etelä-Karjala	253	258	264	269	274	279	285
Koko maa	289	294	300	305	310	315	322

Lähde: Sotkanet, Tilastokeskus. Koulutustasoindeksi = 20 vuotta täyttäneen väestön keskimääräinen koulutuksen pituus henkeä kohti perusasteen suorittamisen jälkeen.

Vuosien 2002 ja 2008 välillä koulutustasoindeksi on kehittynyt suotuisimmin Etelä-Karjalan seutukunnissa. Lappeenrannan seutukunnassa suhteellinen kasvu oli lähes kaksi prosenttia suurempaa kuin valtakunnallisesti. Hitaimmin kasvoi Kotka-Haminan koulutustasoindeksi.

Taulukko 1.4. Väestön koulutustasoindexin muutos (%) verrattuna vuoteen 2002.

Alue / vuosi	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kouvolan seutukunta	257	1,6	3,5	5,1	7,0	8,6	10,1
Kotka-Haminan seutukunta	260	1,5	3,1	4,6	6,2	8,1	9,6
Kymenlaakso	258	1,6	3,5	5,0	7,0	8,5	10,1
Lappeenrannan seutukunta	266	2,3	4,5	6,8	8,6	10,9	13,2
Imatran seutukunta	228	2,2	3,9	5,7	7,5	9,2	11,0
Etelä-Karjala	253	2,0	4,3	6,3	8,3	10,3	12,6
Koko maa	289	1,7	3,8	5,5	7,3	9,0	11,4

Lähde: Sotkanet, Tilastokeskus. Koulutustasoindexi = 20 vuotta täyttäneen väestön keskimääräinen koulutuksen pituus henkeä kohti perusasteen suorittamisen jälkeen.

2 Väestön koulutusrakenne Kaakkois-Suomessa

Taulukko 2.1. Väestön koulutusrakenne vuonna 2008, osuus alueen väestöstä.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Ylioppilastutkinto	4,5 %	4,7 %	4,6 %	6,5 %	3,4 %	5,5 %	7,4 %
Toisen asteen ammatillinen perustutkinto	34,6 %	34,2 %	34,4 %	31,1 %	34,2 %	32,2 %	28,6 %
Ammatti- ja erikoisammattitutkinto	2,2 %	2,2 %	2,2 %	2,3 %	2,6 %	2,4 %	2,5 %
Opistoaste	11,0 %	11,7 %	11,3 %	11,0 %	9,5 %	10,5 %	10,9 %
Alempi korkeakoulu ja ammatillinen korkea-aste ¹⁾	6,6 %	6,9 %	6,7 %	7,3 %	5,6 %	6,7 %	8,0 %
Ylempi korkeakoulu ²⁾	4,3 %	4,1 %	4,2 %	5,6 %	3,2 %	4,8 %	7,2 %
Tutkijakoulutusaste ³⁾	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,5 %	0,2 %	0,4 %	0,8 %
Tunteamaton	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Perusasteen jälkeisiä tutkintoja yhteensä	63,3 %	63,9 %	63,6 %	64,3 %	58,7 %	62,4 %	65,5 %
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	36,7 %	36,1 %	36,4 %	35,7 %	41,3 %	37,6 %	34,5 %

Lähde: WERA. Väestö, väestön koulutusrakenne ikäryhmittäin (1km). Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

¹⁾ Alempi korkeakouluaste ja ammatillinen korkea-aste = ammatillinen korkea-aste, ammattikorkeakoulututkinto, alempi korkeakoulututkinto

²⁾ Ylempi korkeakouluaste = ylempi ammattikorkeakoulututkinto, ylempi korkeakoulututkinto, lääkärin erikoistumisopinnot

³⁾ Tutkijakoulutusaste = lisensiaatintutkinto, tohtorintutkinto.

Pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneita oli kaikissa seutukunnissa keskimääräistä vähemmän. Eniten pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneita oli Lappeenrannan ja vähiten Imatran seutukunnassa. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus korostui Kaakkois-Suomessa koko maahan verrattuna. Kymenlaakson seutukunnissa sekä Imatralla osuus oli yli 34 % (koko maa 29 %). Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suorittaneita oli valtakunnallisesti 2,5 %. Kaakkois-Suomessa osuus oli lähellä valtakunnallista keskiarvoa. Korkea-asteen tutkinnon suorittajia oli vähemmän kuin keskimäärin. Lähimmäksi koko maan keskiarvoa päästiin Lappeenrannan seutukunnassa, kauimmaksi jäätiin Imatran seutukunnassa. Etenkin ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oli valtakunnallista keskiarvoa alempi. Tutkijakoulutuksen saaneiden osuus jäi niin ikään koko maan keskiarvoa pienemmäksi joka seutukunnassa.

Taulukko 2.2. Ero vuosien 2002 ja 2008 koulutusrakenteen välillä.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Ylioppilastutkinto	-0,3 %	0,1 %	-0,1 %	0,1 %	-0,4 %	0,0 %	-0,1 %
Toisen asteen ammatillinen perustutkinto	1,0 %	0,6 %	0,8 %	0,7 %	1,6 %	1,0 %	0,4 %
Ammatti- ja erikoisammattitutkinto	1,3 %	1,4 %	1,4 %	1,3 %	1,5 %	1,4 %	1,4 %
Opistoaste	-0,8 %	-0,8 %	-0,8 %	-0,9 %	-0,5 %	-0,7 %	-1,3 %
Alempi korkeakoulu ja ammatillinen korkea-aste ¹⁾	2,0 %	2,1 %	2,0 %	2,3 %	1,7 %	2,1 %	2,4 %
Ylempi korkeakoulu ²⁾	0,9 %	0,7 %	0,8 %	1,3 %	0,5 %	1,1 %	1,4 %
Tutkijakoulutusaste ³⁾	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %
Tuntematon	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Perusasteen jälkeisiä tutkintoja yhteensä	4,0 %	4,1 %	4,1 %	5,1 %	4,5 %	4,9 %	4,4 %
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	-4,0 %	-4,1 %	-4,1 %	-5,1 %	-4,5 %	-4,9 %	-4,4 %

Lähde: WERA. Väestö, väestön koulutus rakenne ikäryhmittäin (lkm). Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Erot prosenttiyksikköinä.

¹⁾ Alempi korkeakouluaste ja ammatillinen korkea-aste = ammatillinen korkea-aste, ammattikorkeakoulututkinto, alempi korkeakoulututkinto

²⁾ Ylempi korkeakouluaste = ylempi ammattikorkeakoulututkinto, ylempi korkeakoulututkinto, lääkärin erikoistumisopinnot

³⁾ Tutkijakoulutusaste = lisensiaatintutkinto, tohtorintutkinto.

Koulutus rakenne (-taso) muuttuu varsin hitaasti. Yllä olevassa taulukossa on vertailtu muutosta vuosien 2002 ja 2008 välillä. Muutokset ovat tarkastelujaksolla kaikissa koulutusasteissa varsin pieniä. Kuuden vuoden tarkastelujaksolla tutkinnon suorittaneiden osuus on kasvanut eniten Lappeenrannan (5,1 prosenttiyksikköä) ja Imatran seutukunnassa (4,5 prosenttiyksikköä). Valtakunnallinen kasvu on ollut 4,4 prosenttiyksikköä. Kymenlaakson seutukunnassa kasvu jäi koko maan keskiarvon alle.

Ainoastaan opistoasteen suorittaneiden suhteelliset osuudet ovat pienentyneet kaikissa seutukunnissa, lisäksi ylioppilaiden osuus väheni Kouvolan ja Imatran seudulla. Alemman korkeakouluasteen ja ammatillisen korkea-asteen suorittaneiden osuus oli kasvanut selvimmin. Toisen asteen ammatillisten perustutkintojen osuus lisääntyi valtakunnallista keskiarvoa enemmän, eniten Imatran seutukunnassa. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osuuksissa ei ollut suuria eroja koko maan kasvuvauhtiin – Imatralla osuus kasvoi jopa keskimääräistä nopeammin. Ylemmän korkeakoulututkinnon osalta alueilla ei saavutettu koko maan kasvuvauhtia, vaikkakin Lappeenrannan seutukunta oli hyvin lähellä.

Taulukko 2.3. Naisten ja miesten koulutus rakenne (%) vuonna 2008.

	Kouvolan seutukunta		Kotka-Haminan seutukunta		Kymenlaakso		Lappeenrannan seutukunta		Imatran seutukunta		Etelä-Karjala		Koko maa	
	N	M	N	M	N	M	N	M	N	M	N	M	N	M
Keskiasteen tutkinto	39 %	44 %	39 %	44 %	39 %	44 %	37 %	43 %	38 %	43 %	37 %	43 %	36 %	41 %
Aliin korkea-asteen tutkinto	12 %	9 %	14 %	10 %	13 %	9 %	13 %	9 %	11 %	8 %	12 %	9 %	13 %	9 %
Alempi korkea-asteen tutkinto	7 %	6 %	7 %	7 %	7 %	6 %	8 %	7 %	6 %	5 %	7 %	6 %	9 %	8 %
Ylempi korkeakouluasteen tutkinto	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	6 %	5 %	3 %	3 %	5 %	5 %	8 %	7 %
Tutkijakoulutusasteen tutkinto	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,4 %	0,7 %	0,1 %	0,2 %	0,3 %	0,5 %	0,6 %	0,9 %
Tutkintoja yhteensä	63 %	64 %	64 %	64 %	63 %	64 %	64 %	64 %	58 %	59 %	62 %	63 %	66 %	65 %
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	37 %	36 %	36 %	36 %	37 %	36 %	36 %	36 %	42 %	41 %	38 %	37 %	34 %	35 %

Lähde: Tilastokeskus. Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Valtakunnallisesti perusasteen jälkeinen tutkinto oli lähes yhtä usein naisilla ja miehillä; ero oli yhden prosenttiyksikön naisten hyväksi. Kaakkois-Suomessa tilanne oli hieman erilainen, sillä Kouvolan ja Imatran seudulla miesten osuus oli yhden prosenttiyksikön naisten osuutta suurempi. Kotka-Haminan ja Lappeenrannan seudulla naisten ja miesten osuus oli sama.

Koulutusasteikohtaisessa tarkastelussa eroavaisuudet olivat hieman suuremmat. Kaikissa seutukunnissa miehillä oli enemmän keskiasteen tutkintoja kuin naisilla. Tilanne oli päinvastainen alimman korkea-asteen osalta. Muiden koulutusasteiden kohdalla ei ollut suuria vaihteluja sukupuolten kesken.

Taulukko 2.4. Naisten koulutus rakenne (%) vuosina 2002 ja 2008.

Vuosi	Kouvolan seutukunta		Kotka-Haminan seutukunta		Kymenlaakso		Lappeenrannan seutukunta		Imatran seutukunta		Etelä-Karjala		Koko maa	
	2002	2008	2002	2008	2002	2008	2002	2008	2002	2008	2002	2008	2002	2008
Keskiasteen tutkinto	37 %	39 %	37 %	39 %	37 %	39 %	35 %	37 %	36 %	38 %	35 %	37 %	35 %	36 %
Aliin korkea-asteen tutkinto	13 %	12 %	15 %	14 %	14 %	13 %	14 %	13 %	11 %	11 %	13 %	12 %	14 %	13 %
Alempi korkea-asteen tutkinto	4 %	7 %	4 %	7 %	4 %	7 %	5 %	8 %	4 %	6 %	5 %	7 %	5 %	9 %
Ylempi korkeakouluasteen tutkinto	3 %	4 %	3 %	4 %	3 %	4 %	4 %	6 %	3 %	3 %	4 %	5 %	6 %	8 %
Tutkijakoulutusasteen tutkinto	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,4 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,3 %	0,4 %	0,6 %
Tutkintoja yhteensä	58 %	63 %	59 %	64 %	58 %	63 %	59 %	64 %	53 %	58 %	57 %	62 %	61 %	66 %
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	42 %	37 %	41 %	36 %	42 %	37 %	41 %	36 %	47 %	42 %	43 %	38 %	39 %	34 %

Lähde: Tilastokeskus. Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden naisten osuus on ollut tasaisesti kasvussa. Vuosina 2002–2008 koko maassa tutkinnon suorittaneiden naisten osuus kasvoi 5,0 prosenttiyksikköä. Kaakkois-Suomessa koulutettujen naisten osuus lisääntyi eniten Lappeenrannan (5,8 prosenttiyksikköä) ja Imatran seutukunnissa (5,2 prosenttiyksikköä). Kotka-Haminassa saavutettiin valtakunnallinen keskiarvo, sen sijaan Kouvolan seudulla siitä hieman jäätettiin.

Keskiasteen tutkintojen suorittaneiden naisten osuus nousi koko maata enemmän kaikissa seutukunnissa, eniten Imatralla. Alemman korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus nousi, mutta jäi keskimääräisestä kasvuvauhdista. Valtakunnallisesti ylempään korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden naisten osuus nousi 1,9 prosenttiyksiköllä. Kaakkois-Suomessa suurinta nousu oli Lappeenrannan (1,6 prosenttiyksikköä) ja pienintä Imatran (0,8 prosenttiyksikköä) seutukunnassa.

Taulukko 2.5. Miesten koulutusrakenne (%) vuosina 2002 ja 2008.

Vuosi	Kouvolan seutukunta		Kotka-Haminan seutukunta		Kymenlaakso		Lappeenrannan seutukunta		Imatran seutukunta		Etelä-Karjala		Koko maa	
	2002	2008	2002	2008	2002	2008	2002	2008	2002	2008	2002	2008	2002	2008
Keskiasteen tutkinto	42 %	44 %	41 %	44 %	42 %	44 %	40 %	43 %	40 %	43 %	40 %	43 %	39 %	41 %
Alin korkea-asteen tutkinto	10 %	9 %	10 %	10 %	10 %	9 %	10 %	9 %	9 %	8 %	9 %	9 %	10 %	9 %
Alempi korkea-asteen tutkinto	5 %	6 %	6 %	7 %	5 %	6 %	5 %	7 %	4 %	5 %	5 %	6 %	6 %	8 %
Ylempi korkeakouluasteen tutkinto	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	5 %	3 %	3 %	4 %	5 %	6 %	7 %
Tutkijakoulutusasteen tutkinto	0,2 %	0,2 %	0,1 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,5 %	0,7 %	0,2 %	0,2 %	0,4 %	0,5 %	0,8 %	0,9 %
Tutkintoja yhteensä	61 %	64 %	61 %	64 %	61 %	64 %	60 %	64 %	56 %	59 %	58 %	63 %	61 %	65 %
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	39 %	36 %	39 %	36 %	39 %	36 %	40 %	36 %	44 %	41 %	42 %	37 %	39 %	35 %

Lähde: Tilastokeskus. Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Miehillä perusasteen jälkeisten tutkintojen osuus kasvoi valtakunnallisesti vähemmän (3,8 prosenttiyksikköä) kuin naisilla. Kaakkois-Suomessa kasvu oli suurinta Lappeenrannan seutukunnassa (4,3 prosenttiyksikköä). Muualla ei ylletty koko maan kasvuvauhtiin. Vähäisintä kasvu oli Kotka-Haminan seutukunnassa (3,2 prosenttiyksikköä).

Keskiasteen tutkinnon suorittaneiden miesten osuus kasvoi joka seutukunnassa keskimääräistä enemmän, eniten Imatralla ja Kotka-Haminassa. Alemman korkea-asteen tutkinnon omaavien miesten osuus ei noussut koko maan arvoa vastaavasti, vaikka Lappeenrannan seutukunnassa osuus lähes saavutettiin. Positiivista on, että ylempien korkeakouluasteen suorittaneiden miesten osuus kasvoi Lappeenrannassa koko maata nopeammin. Muissa seutukunnissa jäätin kauas valtakunnallisesta keskiarvosta, eniten Imatralla. Kasvuvauhti oli alle 0,5 prosenttiyksikköä myös Kotka-Haminassa (koko maan keskiarvo yksi prosenttiyksikkö).

3 Väestön koulutus rakenne koulutusasteittain

3.1 Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneet

Taulukko 3.1.1. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus (%) väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutu- kunta	Kotka- Haminan seutu- kunta	Kymen- laakso	Lappeen- rannan seutukunta	Imatran seutu- kunta	Etelä- Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	12,4	12,6	12,5	13,5	12,6	13,2	13,0
20–24-vuotiaat	80,9	74,6	77,9	85,7	79,0	84,0	80,6
25–29-vuotiaat	84,4	80,8	82,6	87,0	85,2	86,5	84,1
30–34-vuotiaat	85,9	84,2	85,1	88,4	86,0	87,7	86,5
25–34-vuotiaat yhteensä	85,2	82,5	83,9	87,7	85,6	87,1	85,3
35–39-vuotiaat	84,8	83,1	84,0	85,4	81,7	84,3	84,4
40–44-vuotiaat	85,8	86,4	86,0	86,0	86,3	86,1	84,9
45–49-vuotiaat	84,6	85,4	85,0	86,4	86,2	86,3	84,1
50–54-vuotiaat	77,7	77,5	77,6	79,9	75,4	78,4	78,3
55–59-vuotiaat	68,3	69,1	68,7	67,6	64,8	66,5	69,9
60–64-vuotiaat	57,7	60,5	59,1	57,4	53,4	56,0	60,5
25–64-vuotiaat yhteensä	77,3	77,3	77,3	78,8	75,2	77,7	78,7
Yli 64-vuotiaat	37,0	39,8	38,3	32,6	29,7	31,5	36,7
Ikäluokat yhteensä	63,3	63,9	63,6	64,3	58,7	62,4	65,5

Lähde: WERA. Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Työikäisestä (25–64-vuotiaiden) väestöstä perusasteen jälkeinen tutkinto oli keskimäärin 79 prosentilla. Lappeenrannan seutukunnassa valtakunnallinen keskiarvo ylitettiin, muualla jäi koko maan osuudesta. Ikäryhmittäin tarkasteltuna perusasteen jälkeisten tutkintojen osuuksissa oli huomattavia eroja maakuntien kesken. Nuoremmissa (20–34-vuotiaat) ikäluokissa tutkinnon suorittaneiden osuus oli suurin Lappeenrannan seutukunnassa. Osuudet ylittivät selvästi myös koko maan keskiarvot. Myös Imatran ja Kouvolan seutukunnassa oltiin lähellä keskimääräisiä osuuksia, ja 25–29-vuotiaiden ikäluokassa tutkinnon suorittajia oli jopa enemmän kuin koko maassa. Sen sijaan Kotka-Haminassa 20–34-vuotiailla tutkinnon suorittaneiden osuus oli alhainen verrattuna koko maahan ja muihin Kaakkois-Suomen seutukuntiin.

Kokonaistilanne 40–49-vuotiailla kaakkoissuomalaisilla oli hyvä, sillä koulutettujen osuudet ylittivät koko maan keskiarvon kaikissa seutukunnissa. Tämä kuitenkin muuttuu 50 vuotta täyttäneiden ikäluokissa. Lappeenrannan 50–54-vuotiaita lukuun ottamatta vanhemmissa ikäryhmissä ei enää ylletä koko maan tasolle koulutettujen

osuuksissa. Vanhemmissa ikäryhmissä alhaisin osuus oli Imatran seutukunnassa. Mitä vanhempiin ikäryhmiin mennään, sitä suurempi ero oli koko maan tai muiden seutukuntien osuuksiin.

3.2 Ylioppilastutkinto

Taulukko 3.2.1. Pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus (%) väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	6,9	6,7	6,8	7,8	6,7	7,4	8,3
20–24-vuotiaat	29,1	27,7	28,4	42,4	24,5	37,8	40,4
25–29-vuotiaat	10,3	12,4	11,3	14,6	9,8	13,3	15,5
30–34-vuotiaat	5,3	6,5	5,9	5,9	3,9	5,3	7,9
25–34-vuotiaat yhteensä	7,7	9,4	8,6	10,4	6,8	9,4	11,7
35–39-vuotiaat	3,0	4,2	3,6	4,0	3,2	3,8	5,4
40–44-vuotiaat	3,0	3,0	3,0	3,5	2,3	3,1	4,7
45–49-vuotiaat	2,7	2,6	2,7	2,7	2,3	2,6	3,9
50–54-vuotiaat	2,1	2,3	2,2	2,6	1,6	2,3	3,2
55–59-vuotiaat	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,7	2,7
60–64-vuotiaat	1,4	1,1	1,3	1,3	0,8	1,1	2,1
25–64-vuotiaat yhteensä	3,3	3,8	3,5	4,2	2,7	3,7	5,5
Yli 64-vuotiaat	0,9	1,0	0,9	0,7	0,5	0,6	1,2
Ikäluokat yhteensä	4,5	4,7	4,6	6,5	3,4	5,5	7,4

Lähde: WERA. Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Koko maassa keskimäärin 7 % väestöstä oli pelkän ylioppilastutkinnon varassa. Kaakkois-Suomen seutukunnissa jäätiin tämän alle, mutta alueelliset erot korostuivat etenkin Etelä-Karjalassa. Maakuntien suurin osuus löytyy Lappeenrannan (6,5 %) ja pienin Imatran (3,4 %) seutukunnasta. Kouvolan ja Kotka-Haminan seutukuntien osuudet olivat lähellä toisiaan.

Lähes kaikissa seutukunnissa ja ikäryhmissä alitettiin koko maan keskiarvo. Poikkeuksena oli vain Lappeenrannan 20–24-vuotiaat, joista yli 42 % oli vielä ylioppilastutkinnon varassa (koko maa yli 40 %). Muissa seutukunnissa ikäryhmän osuudet jäivät alle 30 prosenttiin. Ikäryhmittäisessä vertailussa suurimmat ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuudet löytyvät 15–29-vuotiaiden sekä 40–54-vuotiaiden osalta Lappeenrannasta, muissa ikäryhmissä Kymenlaakson seutukunnista. Alhaisimmat osuudet useimmissa ikäryhmissä löytyvät Imatran seudulta.

3.3 Toisen asteen ammatillinen perustutkinto

Taulukko 3.3.1. Toisen asteen ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden osuus (%) väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutu-kunta	Kotka-Haminan seutu-kunta	Kymen-laakso	Lappeen-rannan seutukunta	Imatran seutu-kunta	Etelä-Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	5,6	5,8	5,7	5,7	5,9	5,8	4,7
20–24-vuotiaat	45,8	41,3	43,6	36,3	48,0	39,3	33,9
25–29-vuotiaat	42,8	39,6	41,2	37,9	48,8	40,8	32,8
30–34-vuotiaat	40,5	38,1	39,3	35,6	44,8	38,3	30,2
25–34-vuotiaat yhteensä	41,6	38,8	40,2	36,8	46,8	39,6	31,5
35–39-vuotiaat	42,0	38,0	40,0	36,0	40,1	37,3	30,4
40–44-vuotiaat	45,4	43,6	44,6	40,2	47,7	42,6	34,5
45–49-vuotiaat	46,3	46,2	46,3	43,3	51,5	46,2	38,0
50–54-vuotiaat	42,9	41,6	42,3	41,4	45,8	42,8	37,1
55–59-vuotiaat	40,4	40,2	40,3	38,5	40,3	39,2	35,7
60–64-vuotiaat	33,5	34,7	34,1	31,4	31,7	31,5	30,4
25–64-vuotiaat yhteensä	41,6	40,3	40,9	38,2	43,3	39,8	33,8
Yli 64-vuotiaat	22,3	24,1	23,2	17,6	18,6	18,0	18,9
Ikäluokat yhteensä	34,6	34,2	34,4	31,1	34,2	32,2	28,6

Lähde: WERA. Laskettu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Kymenlaaksolaisista ja eteläkarjalaisista noin joka kolmannella oli toisen asteen ammatillinen perustutkinto. Osuus oli valtakunnallista (29 %) osuutta suurempi. Suurin osuus oli Kouvolan seudulla, Kotka-Haminassa ja Imatralla osuus oli lähes sama. Vähiten toisen asteen ammatillisen perustutkinnon omaavia oli Lappeenrannan seutukunnassa, mutta osuus kuitenkin ylitti valtakunnallisen keskiarvon.

Lähes kaikissa seutukunnissa eniten toisen asteen ammatillisia perustutkintoja oli 40–49-vuotiailla. Tutkintoja löytyy paljon myös nuoremmista ikäluokista: Imatran seutukunnassa lähes puolet 20–29-vuotiaista on suorittanut toisen asteen ammatillisen perustutkinnon. Myös Kouvolan seutukunnan 20–24-vuotiailla tutkintoja on paljon (46 %). Ero koko maan osuuteen (34 %) on selkeä. Tutkinnon suorittaneita 55 vuotta täyttäneitä on eniten Kymenlaaksossa.

Taulukko 3.3.2. Toisen asteen ammatillisten perustutkintojen koulutusajakauma (%) alueen sisällä vuonna 2008.

	Kouvolan seutu-kunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymen-laakso	Lappeen-rannan seutukunta	Imatran seutu-kunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Humanistinen ja kasvatusala	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Kulttuuriala	2 %	2 %	2 %	2 %	1 %	2 %	3 %
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	8 %	9 %	8 %	9 %	7 %	8 %	9 %
Luonnontieteiden ala	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
Tekniikan ja liikenteen ala	51 %	53 %	52 %	48 %	51 %	49 %	48 %
Luonnonvara- ja ympäristöala	6 %	4 %	5 %	7 %	7 %	7 %	7 %
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	14 %	14 %	14 %	14 %	13 %	13 %	15 %
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	16 %	16 %	16 %	16 %	16 %	16 %	15 %
Muu koulutus	1 %	2 %	2 %	3 %	3 %	3 %	1 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Lähde: WERA. Sisältää vain alle 65-vuotiaan väestön.

Toisen asteen perustutkintojen koulutusajakauma painottui kaikissa seutukunnissa tekniikan ja liikenteen alalle. Noin puolet kaikista perustutkinnoista oli suoritettu tekniikan ja liikenteen alalla, osuudet vaihtelivat Lappeenrannan 48 ja Kotka-Haminan 53 prosentin välillä (koko maa 48 %). Koulutusalan sisällä suurin opintoala oli kone-, metalli- ja energiatekniikka, sillä opintoalan koulutuksen saaneita oli suhteellisesti koko maata enemmän kaikissa seutukunnissa Lappeenrantaan lukuun ottamatta. Erityisen suuri (18 %) osuus oli Kotka-Haminassa (koko maa 13 %). Absoluuttisina lukuina Kymenlaaksossa on noin 6 800 ja Etelä-Karjalassa noin 4 000 kone-, metalli- ja energiatekniikan ammatillisen perustutkinnon hankkijaa. Myös prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikan alalle koulutettuja on keskimääräistä enemmän: korkeimmat osuudet ovat Imatran (11 %) ja Kouvolan (9 %) seutukunnissa (koko maa 6 %). Kaikissa seutukunnissa oli runsaasti tutkintoja myös arkkitehtuurissa ja rakentamisen, sähkö- ja automaatiotekniikan sekä ajoneuvo- ja kuljetustekniikan opintoaloilla. Näiden ja muiden tekniikan alaan kuuluvien alojen osuudet koulutuksesta olivat pitkälti koko maata vastaavat.

Toiseksi suurin koulutusala oli matkailu-, ravitsemis- ja talousala. Sen ammatillisia perustutkintoja oli keskimäärin 15 % toisen asteen perustutkinnoista. Kaakkois-Suomessa osuus oli hieman suurempi eli 16 % jokaisessa seutukunnassa. Kymenlaaksossa koulutuksen saaneita oli noin 7 000 ja Etelä-Karjalassa noin 5 000 henkilöä. Heistä suurin osa eli noin kolme neljästä oli suorittanut majoitus- ja ravitsemisalaa ja joka kymmenes puhdistuspalvelualan tutkinnon.

Kolmannen suuren eli sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan ammatillisia perustutkintoja oli keskimäärin 15 % kaikista ammatillisista perustutkinnoista. Kaikissa seutukunnissa jätiin hieman valtakunnallisen keskiarvon alle, eniten Imatran seutukunnassa. Kolme neljäsosaa koulutusalan tutkinnoista on sosiaali- tai terveysalan perustutkintoja (mm. lähihoitajia). Kyseisiä tutkintoja on Kymenlaaksossa noin 4 600 ja Etelä-Karjalassa noin 3 200. Seuraavaksi suurimmalla eli kauneudenhoitoalalla tutkintoja on Kymenlaaksossa lähes 900 ja Etelä-Karjalassa noin 650.

Muuten seutukuntien koulutusalojen jakaumat verrattuna koko maahan olivat melko yhteneväisiä. Kaakkois-Suomessa oli kulttuurialan ja Kymenlaaksossa luonnonvara-alan tutkintoja hieman vähemmän kuin keskimäärin. Etelä-Karjalassa muun koulutuksen (mm. sotilasala, vartiointiala) osuus korostui.

3.4 Ammatti- ja erikoisammattitutkinto

Taulukko 3.4.1. Ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneiden osuus (%) väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20–24-vuotiaat	1,5	1,4	1,4	1,4	2,5	1,7	1,4
25–29-vuotiaat	3,7	4,4	4,0	4,2	5,5	4,6	4,1
30–34-vuotiaat	4,8	5,4	5,1	5,6	7,1	6,0	5,0
25–34-vuotiaat yhteensä	4,3	4,9	4,6	4,9	6,3	5,3	4,5
35–39-vuotiaat	4,9	4,6	4,8	4,9	6,0	5,2	4,9
40–44-vuotiaat	4,5	4,2	4,3	4,2	5,2	4,5	4,8
45–49-vuotiaat	4,2	3,7	4,0	3,4	4,7	3,9	4,4
50–54-vuotiaat	3,2	3,2	3,2	3,5	4,1	3,7	3,7
55–59-vuotiaat	2,0	2,0	2,0	1,9	2,2	2,0	2,4
60–64-vuotiaat	0,7	0,6	0,7	0,8	1,0	0,9	0,9
25–64-vuotiaat yhteensä	3,3	3,3	3,3	3,4	4,1	3,6	3,7
Yli 64-vuotiaat	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Ikäluokat yhteensä	2,2	2,2	2,2	2,3	2,6	2,4	2,5

Lähde: WERA.

Kaikissa Kaakkois-Suomen seutukunnissa ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita oli yli 2 % väestöstä (koko maa 2,5 %). Vaihtelu oli varsin maltillista: osuudet vaihtelivat Kymenlaakson seutukuntien 2,2 ja Imatran seutukunnan 2,6 prosenttien välillä.

Ikäryhmittäiset erot olivat pieniä ja jakaumat noudattivat melko pitkälle koko maan vastaavaa jakaumaa. Eniten tutkintoja oli 30–34-vuotiailla. Alueellisesti tarkasteltuna eniten tutkintoja oli Imatran seutukunnassa, jossa lähes jokaisen ikäryhmän osuus oli koko maan osuutta suurempi. Kouvolan seutukunnassa ei ylitetty valtakunnallisia keskiarvolukuja, poikkeuksena 20–24-vuotiaat. Kotka-Haminan seutukunnassa 25–34-vuotiailla oli keskimääräistä enemmän ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, mutta muissa ikäryhmissä ei ylitetty koko maan osuuksiin. Lappeenrannan seutukunnassa 40 vuotta täyttäneiden ikäryhmissä alitettiin valtakunnallinen keskiarvo.

Taulukko 3.4.2. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneiden koulutusajakauma (%) alueen sisällä vuonna 2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Humanistinen ja kasvatusala	2 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %
Kulttuuriala	2 %	1 %	2 %	3 %	1 %	2 %	2 %
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	21 %	18 %	19 %	18 %	18 %	18 %	21 %
Luonnontieteiden ala	3 %	1 %	2 %	1 %	0 %	0 %	3 %
Tekniikan ja liikenteen ala	37 %	41 %	39 %	42 %	38 %	41 %	34 %
Luonnonvara- ja ympäristöala	3 %	2 %	2 %	3 %	4 %	3 %	4 %
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	14 %	13 %	14 %	17 %	18 %	17 %	17 %
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	19 %	22 %	20 %	15 %	19 %	16 %	18 %
Muu koulutus	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Lähde: WERA. Sisältää vain alle 65-vuotiaan väestön.

Valtakunnallisesti ammatti- ja erikoisammattitutkinnon omaavista kolmasosa on suorittanut tekniikan ja liikenteen alan tutkinnon. Kaakkois-Suomessa koulutus oli vielä tekniikkapainotteisempaa, sillä osuudet vaihtelivat Kouvolan seutukunnan 37 ja Lappeenrannan seutukunnan 42 prosentin välillä. Perustutkintojen suurimman alan eli kone-, metalli- ja energi tekniikan suosio ei juuri näkynyt ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneissa – tosin Kotka-Haminassa osuus oli koko maata suurempi. Suurin opintoala oli Kymenlaaksossa arkkitehtuuri ja rakentaminen (noin 300 tutkintoa), Etelä-Karjalassa prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka (380 tutkintoa). Sekä Lappeenrannan (15 %) että Imatran (13 %) mutta myös Kymenlaakson seutukuntien osuudet prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikkakoulutuksessa olivat koko maata (4 %) selvästi suuremmat. Arkkitehtuurin ja rakentamisen osalta Imatralla (5 %) ja Lappeenrannassa (7 %) jäätin valtakunnallisesta keskiarvosta (8 %), sen sijaan Kouvolan seutukunnassa osuus hieman ylitettiin. Kotka-Haminassa osuus oli sama kuin valtakunnallisesti. Muuten Kouvolan seutukunnassa jakauma oli samankaltainen kuin koko maassa. Kotka-Haminassa sähkö- ja automaatiotekniikan tutkintojen suorittajia oli keskimääräistä enemmän. Sekä Lappeenrannassa että Imatralla muun tekniikan koulutuksen osuus oli korkea. Ajoneuvo- ja kuljetustekniikan tutkintoja oli keskimääräistä vähemmän Etelä-Karjalassa, etenkin Imatralla.

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan ammatti- tai erikoisammattitutkinto oli joka viidennellä. Kouvolan seutukunnassa osuus oli sama kuin koko maassa, mutta muualla osuus jäi valtakunnallisen keskiarvon alapuolelle. Tutkintoja oli vain liiketalouden ja kaupan opintoalalla, Kymenlaaksossa noin 650 ja Etelä-Karjalassa noin 590 tutkintoa.

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla oli keskimäärin 18 % ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista. Absoluuttisina lukuina Kymenlaaksossa oli lähes 700 ja Etelä-Karjalassa 450 alan tutkinnon suorittanutta. Tutkintoja oli etenkin Kotka-Haminan seudulla koko maata enemmän. Tilanne oli päinvastainen Lappeenrannan seutukunnassa. Molemmissa maakunnissa tutkintojen enemmistö oli puhdistuspalvelualalta, ja osuus oli koko maata suurempi. Sen sijaan majoitus- ja ravitsemisalan osuus alitti keskimääräisen osuuden Kotka-Haminan lukuun ottamatta.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista 17 % oli sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Suhteellisina osuuksia mitattuna Kymenlaakson seutukunnissa jäätin valtakunnallisen keskiarvon alle, sen sijaan Etelä-Karjalassa valtakunnallinen keskiarvo saavutettiin / ylitettiin. Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa oli tutkintojen suorittajia lähes sama määrä. Suurin osa koulutusalan tutkinnoista on sosiaalialan tutkintoja (Kymenlaakso 275 ja Etelä-Karjala 319 tutkintoa, mm. koulunkäyntiavustaja). Seuraavaksi suurimmalla eli kuntoutuksen ja liikunnan alalla tutkintoja on Kymenlaaksossa hieman yli sata ja Etelä-Karjalassa noin 180.

Seutukuntien muiden koulutusalojen vaihtelut verrattuna koko maahan olivat melko vähäisiä. Koulutettujen määrät olivat alhaisia, joten pienetkin vaihtelut näkyvät selvästi prosenttivaihteluissa.

3.5 Opistoaste

Taulukko 3.5.1. Opistoasteen suorittaneiden osuus (%) väestöstä maakunnittain ja ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutu-kunta	Kotka-Haminan seutu-kunta	Kymen-laakso	Lappeen-rannan seutukunta	Imatran seutu-kunta	Etelä-Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20–24-vuotiaat	0,1	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
25–29-vuotiaat	0,7	0,4	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4
30–34-vuotiaat	9,3	10,3	9,8	8,9	8,4	8,7	8,3
25–34-vuotiaat yhteensä	5,1	5,4	5,2	4,6	4,5	4,6	4,3
35–39-vuotiaat	17,6	19,2	18,4	16,9	15,8	16,6	16,9
40–44-vuotiaat	18,9	20,3	19,5	19,5	18,0	19,1	19,8
45–49-vuotiaat	18,6	20,0	19,2	20,3	17,8	19,4	19,7
50–54-vuotiaat	18,1	18,8	18,4	18,8	13,2	16,9	17,9
55–59-vuotiaat	14,2	15,0	14,6	14,8	12,0	13,8	15,3
60–64-vuotiaat	13,2	14,5	13,8	14,0	12,2	13,3	13,8
25–64-vuotiaat yhteensä	14,4	15,3	14,8	14,6	12,9	14,0	14,2
Yli 64-vuotiaat	7,7	8,4	8,0	8,0	6,0	7,2	8,1
Ikäluokat yhteensä	11,0	11,7	11,3	11,0	9,5	10,5	10,9

Lähde: WERA.

Keskimäärin opistoasteen suorittaneita oli 11 % väestöstä. Työikäisestä väestöstä opistoasteen tutkinto oli 14 prosentilla. Seutukunnittainen vaihtelu oli melko pientä. Eniten opistoasteen tutkinnon suorittaneita oli Kotka-Haminan (11,7 %), ja vähiten Imatran (9,5 %) seutukunnassa. Imatra oli myös ainoa seutukunta, jossa alitettiin koko maan keskiarvo.

Nuoremmista ikäluokista tutkinnot jäivät puuttumaan lähes kokonaan, sillä ammattikorkeakoulutus on korvannut opistoasteen koulutuksen. Opistoasteen tutkintoja oli eniten 40–49-vuotiaiden ikäluokassa. Heistä lähes joka viidennellä oli opistoasteen tutkinto. Yleisintä koulutus oli Kotka-Haminan seutukunnassa, jossa lähes joka ikäluokassa opistoasteen koulutuksen saaneita oli koko maata ja muita seutukuntia enemmän. Lappeenrannan seutukunnan jakauma muistuttaa eniten koko maan jakaumaa. Myöskään Kouvolan seutukunnassa ei ole suuria eroavaisuuksia keskimääräisiin osuuksiin. Imatran seutukunnassa 35 vuotta täyttäneiden osuudet jäivät eniten koko maan keskiarvosta.

Taulukko 3.5.2. Opistoasteen suorittaneiden koulutusajakauma (%) alueen sisällä vuonna 2008.

	Kouvolan seutu-kunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymen-laakso	Lappeen-rannan seutukunta	Imatran seutu-kunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Humanistinen ja kasvatusala	2 %	2 %	2 %	3 %	2 %	3 %	3 %
Kulttuuriala	2 %	1 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	41 %	44 %	42 %	38 %	38 %	38 %	45 %
Luonnontieteiden ala	1 %	1 %	1 %	2 %	3 %	2 %	3 %
Tekniikan ja liikenteen ala	21 %	22 %	22 %	22 %	25 %	23 %	18 %
Luonnonvara- ja ympäristöala	3 %	1 %	2 %	3 %	4 %	3 %	3 %
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	21 %	22 %	22 %	23 %	19 %	22 %	21 %
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	3 %	2 %	3 %	4 %	4 %	4 %	4 %
Muu koulutus	6 %	4 %	5 %	3 %	3 %	3 %	2 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Lähde: WERA. Sisältää vain alle 65-vuotiaan väestön.

Valtakunnallisesti lähes puolet (45 %) opistoasteen tutkinnoista on suoritettu yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla. Tilanne on samansuuntainen myös Kaakkois-Suomessa, mutta seutukunnista vain Kotka-Hamina ylittää lähelle koko maan osuutta. Alhaisimmat osuudet ovat Etelä-Karjalan seutukunnissa (38 %). Opistoasteen tutkintoja on tällä koulutuslalla Kymenlaaksossa yli 6 200 ja Etelä-Karjalassa lähes 4 000 henkilöä. Käytännössä nämä koulutukset ovat pitkälti ns. vanhamuotoista merkonomikoulutusta.

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan osuus opistoasteen tutkintoja oli koko maassa 21 %. Kotka-Haminan ja Lappeenrannan seutukunnissa ylitettiin valtakunnallinen osuus, sen sijaan Imatralla jäätin hieman keskiarvon alle. Suurin osa alan tutkinnoista oli vanhamuotoista sairaanhoitajakoulutusta (Kymenlaaksossa noin 2 200 ja Etelä-Karjalassa noin 1 500 henkilöä). Seuraavaksi eniten oli kuntoutuksen ja liikunnan koulutuksen saaneita.

Tekniikan ja liikenteen alan tutkintoja oli koko maassa vajaa viidennes opistoasteen tutkinnoista. Kaakkois-Suomessa osuudet olivat keskimääräistä isompia kaikissa seutukunnissa. Osuus oli korkein Imatran (25 %) ja alin Kouvolan (21 %) seutukunnassa. Suurin opintoala oli kone-, metalli- ja energiatekniikka, sillä koulutuksen saaneiden osuus oli koko maata suurempi kaikissa seutukunnissa Kouvolaa lukuun ottamatta. Erityisen suuri (8 %) osuus oli Kotka-Haminassa ja Imatralla (koko maa 5 %). Absoluuttisina lukuina Kymenlaaksossa on noin lähes 1 000 ja Etelä-Karjalassa 800 kone-, metalli- ja energiatekniikan opistotutkinnon suorittanutta. Myös prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikan alalle koulutettuja on keskimääräistä enemmän: korkeimmat osuudet ovat Imatran (5 %) seutukunnassa (koko maa 1 %). Tutkintoja oli runsaasti myös arkkitehtuurissa ja rakentamisen, sähkö- ja automaatiotekniikan sekä ajoneuvo- ja kuljetustekniikan opintoaloilla. Näiden ja muiden tekniikan alaan kuuluvien alojen osuudet koulutuksesta olivat pitkälti koko maata vastaavat.

Muiden koulutusalojen osuudet ovat pienhköjä ja jakaumat koko maan kanssa olivat melko yhteneväisiä. Kymenlaakson seutukunnissa oli keskimääräistä vähemmän luonnontieteiden sekä matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opistotutkintoja. Sen sijaan muun koulutuksen (tarkemmin mm. sotilasala) osuus korostui.

3.6 Alempi korkeakouluaste ja ammatillinen korkea-aste

Taulukko 3.6.1. Alemman korkeakouluasteen ja ammatillisen korkea-asteen suorittaneiden osuus (%) väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20–24-vuotiaat	4,1	3,8	3,9	5,0	3,6	4,6	4,4
25–29-vuotiaat	20,1	19,0	19,6	20,5	16,4	19,4	20,9
30–34-vuotiaat	18,2	17,1	17,7	19,2	15,6	18,2	19,6
25–34-vuotiaat yhteensä	19,1	18,0	18,6	19,9	16,0	18,8	20,2
35–39-vuotiaat	9,2	9,9	9,5	11,7	9,3	11,0	11,5
40–44-vuotiaat	7,1	7,9	7,5	7,6	7,0	7,4	8,0
45–49-vuotiaat	6,9	6,7	6,8	7,2	4,9	6,4	6,7
50–54-vuotiaat	6,1	6,2	6,2	6,6	5,8	6,3	7,0
55–59-vuotiaat	5,5	5,6	5,5	5,5	4,9	5,3	6,3
60–64-vuotiaat	4,4	5,5	4,9	5,1	4,4	4,8	6,2
25–64-vuotiaat yhteensä	8,7	9,0	8,0	9,8	7,5	9,1	10,5
Yli 64-vuotiaat	3,4	3,8	3,6	3,5	3,0	3,3	4,4
Ikäluokat yhteensä	6,6	6,9	6,7	7,3	5,6	6,7	8,0

Lähde: WERA. Sisältää ammatillisen korkea-asteen tutkinnot, ammattikorkeakoulututkinnot ja alemmat korkeakoulututkinnot.

Keskimäärin alemman korkeakouluasteen ja ammatillisen korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli 8 % väestöstä. Kaakkois-Suomen seutukunnissa jäätiin valtakunnallisen keskiarvon alle, vähiten Lappeenrannan (7,3 %) ja eniten Imatran (5,6 %) seutukunnassa. Kymenlaakson seutukunnissa osuus oli hieman alle 7 %.

Eniten eli joka viidennellä tutkintoja oli 25–29-vuotiaiden ikäluokassa. Alueelliset erot suurimpien ja pienempien osuuksien välillä olivat selkeät. 20–39- sekä 45–54-vuotiaiden osalta eniten tutkinnon suorittaneita oli Lappeenrannan seutukunnassa. Osuudet olivat lähellä koko maan osuuksia. Myöskään Kouvolan seutukunnassa nuoremmissa (20–29-vuotiaiden) ikäluokissa ei ollut suuria eroja keskimääräisiin osuuksiin, mutta Kotka-Haminassa osuudet etenkin nuoremmilla ikäryhmillä olivat alle maan keskitason. Imatran seutukunnassa kaikenikäisillä (pl. 35–39-vuotiaat) oli vähiten alemman korkeakouluasteen ja ammatillisen korkea-asteen tutkinnon suorittaneita.

Taulukko 3.6.2. Alemman korkeakouluasteen ja ammatillisen korkea-asteen suorittaneiden koulutusalajakauma (%) alueen sisällä vuonna 2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Humanistinen ja kasvatusala	11 %	10 %	11 %	10 %	12 %	10 %	11 %
Kulttuuriala	5 %	4 %	5 %	4 %	4 %	4 %	6 %
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	17 %	15 %	16 %	19 %	22 %	20 %	20 %
Luonnontieteiden ala	4 %	2 %	3 %	1 %	2 %	1 %	4 %
Tekniikan ja liikenteen ala	34 %	44 %	39 %	37 %	34 %	36 %	33 %
Luonnonvara- ja ympäristöala	4 %	4 %	4 %	4 %	6 %	4 %	3 %
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	21 %	18 %	20 %	21 %	16 %	19 %	19 %
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 %	2 %	2 %	4 %	3 %	4 %	4 %
Muu koulutus	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Lähde: WERA. Sisältää vain alle 65-vuotiaan väestön.

Valtakunnallisesti kolmannes alemman korkeakouluasteen ja ammatillisen korkeasteen tutkinnoista on suoritettu tekniikan ja liikenteen alalla. Kaakkois-Suomessa ala korostui koko maata enemmän, erityisesti Kotka-Haminan seudulla (44 %). Myös Lappeenrannan seutukunnassa osuus oli neljä prosenttiyksikköä koko maata suurempi. Kouvolan ja Imatran seudulla osuus oli vain hieman keskimääräistä suurempi. Eniten tutkintoja oli kone-, metalli- ja energiatekniikan sekä arkkitehtuurin ja rakentamisen aloilla. Suurin opintoala oli Kymenlaaksossa kone-, metalli- ja energiatekniikka (noin 950 tutkintoa), Etelä-Karjalassa arkkitehtuuri ja rakentaminen (noin 630 tutkintoa). Kone-, metalli- ja energiatekniikan osuus oli Imatraa lukuun ottamatta suurempi kuin keskimäärin. Kotka-Haminassa osuus (12 %) verrattuna muihin seutukuntiin ja koko maahan (7 %) oli selkeästi korkeampi. Arkkitehtuurin ja rakentamisen osuus oli Lappeenrannan seudulla 10 %, kun keskimääräinen osuus jäi 7 prosenttiin. Muita koko maasta selvästi poikkeavia osuuksia nousi esiin mm. prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikan osalta, sillä osuudet ylittivät joka seutukunnassa valtakunnallisen osuuden. Ajoneuvo- ja kuljetustekniikan tutkintoja oli runsaasti Kotkan seudulla.

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan tutkintoja oli keskimäärin viidennes. Imatran seutukunnassa osuus oli suurempi (22 %), mutta muissa seutukunnissa jäätin valtakunnallisen keskiarvon alle. Alhaisin osuus oli Kotka-Haminan seutukunnassa (15 %). Suurin osa tutkinnoista oli liiketalouden ja kaupan tutkintoja.

Alemman korkeakouluasteen sekä ammatillisen korkeasteen tutkinnoista 19 % oli sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Suhteellisina osuuksina mitattuna Kouvolan ja Lappeenrannan seutukunnassa osuus (21 %) oli suurempi, mutta Kotka-Haminassa (18 %) ja Imatralla (16 %) jäätin keskiarvon alle. Noin puolet tutkinnoista on terveydenhoitoalan, pääosin sairaanhoitajan tutkintoja (Kymenlaakso noin 900 ja Etelä-Karjala 700 tutkintoa). Seuraavaksi suurimmat alat olivat sosiaaliala sekä kuntoutuksen ja liikunnan ala.

Tutkinnoista noin joka kymmenes oli humanistisen ja kasvatusalalta, osuus oli lähes koko maata vastaava. Muuten seutukuntien koulutusajakaumat eivät paljoa eronneet koko maan vastaavasta jakaumasta. Selvin ero keskiarvoon oli Lappeenrannan seudulla luonnontieteiden alalla (Etelä-Karjala 1 %, koko maa 4 %). Myös Kymenlaakson seutukunnassa oli matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen saaneita keskimääräistä vähemmän.

3.7 Ylempi korkeakouluaste

Taulukko 3.7.1. Ylemmän korkeakouluasteen suorittaneiden osuus (%) väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutu-kunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymen-laakso	Lappeen-rannan seutukunta	Imatran seutu-kunta	Etelä-Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20–24-vuotiaat	0,3	0,2	0,3	0,6	0,4	0,6	0,4
25–29-vuotiaat	6,8	4,9	5,9	9,1	4,2	7,8	10,2
30–34-vuotiaat	7,5	6,7	7,1	12,2	5,9	10,4	14,8
25–34-vuotiaat yhteensä	7,1	5,8	6,5	10,6	5,1	9,1	12,5
35–39-vuotiaat	7,8	7,1	7,4	10,8	7,0	9,6	14,1
40–44-vuotiaat	6,8	7,2	7,0	9,8	5,7	8,5	11,8
45–49-vuotiaat	5,7	6,0	5,8	8,5	4,8	7,2	10,2
50–54-vuotiaat	5,1	5,2	5,1	6,2	4,6	5,7	8,2
55–59-vuotiaat	4,3	4,1	4,2	4,6	3,3	4,1	6,5
60–64-vuotiaat	4,3	4,0	4,1	4,3	3,2	3,9	6,0
25–64-vuotiaat yhteensä	5,8	5,5	5,7	7,9	4,6	6,8	10,0
Yli 64-vuotiaat	2,6	2,3	2,4	2,5	1,5	2,1	3,4
Ikäluokat yhteensä	4,3	4,1	4,2	5,6	3,2	4,8	7,2

Lähde: WERA.

Keskimäärin 7 % väestöstä on suorittanut ylemmän korkeakouluasteen tutkinnon. Lappeenrannan seutukunnassa osuus oli lähes 6 %. Muiden seutukuntien osuus oli selvästi pienempi. Kymenlaaksossa jäätin noin neljään ja Imatran seutukunnassa kolmeen prosenttiin.

Missään ikäryhmässä ei ylletty valtakunnalliseen keskiarvoon. Lappeenrannan 25–29-vuotiaiden osuuden ero koko maahan on vain prosentin luokkaa. Eniten ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita oli 35–39-vuotiaiden ikäryhmässä. Suurimmat erot koko maan osuuksiin lähes kaikissa seutukunnissa oli kuitenkin 30–34-vuotiailla. Tämä korostui etenkin Imatran ja Kotka-Haminan seudulla. Samoissa seutukunnissa 25–29-vuotiaiden osuudet jäävät kauas valtakunnallisesta keskiarvosta.

Taulukko 3.7.2. Ylemmän korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneiden koulutusajakauma (%) alueen sisällä vuonna 2008.

	Kouvolan seutu-kunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymen-laakso	Lappeen-rannan seutukunta	Imatran seutu-kunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Humanistinen ja kasvatusala	29 %	30 %	30 %	27 %	31 %	28 %	25 %
Kulttuuriala	5 %	4 %	5 %	4 %	5 %	4 %	7 %
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	17 %	15 %	16 %	17 %	15 %	17 %	25 %
Luonnontieteiden ala	8 %	7 %	8 %	5 %	8 %	6 %	10 %
Tekniikan ja liikenteen ala	17 %	22 %	19 %	29 %	20 %	27 %	19 %
Luonnonvara- ja ympäristöala	3 %	2 %	3 %	3 %	4 %	3 %	3 %
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	12 %	15 %	14 %	12 %	13 %	12 %	10 %
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Muu koulutus	8 %	4 %	6 %	3 %	3 %	3 %	2 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Lähde: WERA. Sisältää vain alle 65-vuotiaan väestön.

Koko maassa ylemmän korkeakoulututkinnon omaavista joka neljäs oli suorittanut joko humanistisen ja kasvatustieteiden tai yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan tutkinnon. Tekniikan ja liikenteen alalla tutkinnon on suorittanut joka viides ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla sekä luonnontieteiden alalla joka kymmenes.

Alueelliset erot koulutusala- ja seutukunnassa olivat huomattavat. Humanistinen ja kasvatustieteiden ala oli suurin koulutusala kolmessa seutukunnassa: Kouvolassa, Kotka-Haminassa sekä Imatralla. Koulutusalan osuus vaihteli 29 ja 31 prosentin välillä (koko maa 25 %). Lappeenrannan seutukunnassa eniten oli tekniikan ja liikenteen koulutusalan tutkintoja (29 % kaikista ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista). Osuus oli selkeästi yli maan keskitason (19 %). Suhteellisesti vähiten tekniikan ja liikenteen ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita oli Kouvolan seutukunnassa (17 %).

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan tutkintojen osuus oli Kaakkois-Suomessa pieni. Kaikissa seutukunnissa jäätin selvästi valtakunnallisen keskiarvon alle. Osuudet vaihtelivat Kotka-Haminan 15 ja Lappeenrannan sekä Kouvolan 17 prosentin välillä. Koko maassa osuus oli 25 %.

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita oli koko maata enemmän. Suhteellisesti eniten koulutusalan tutkintoja oli Kotka-Haminassa (15 %, koko maa 10 %).

Muun koulutuksen osuus korostuu Kaakkois-Suomessa. Etenkin Kouvolan seutukunnassa osuus oli muita seutukuntia sekä koko maata suurempi.

3.8 Tutkijakoulutusaste

Taulukko 3.8.1. Tutkijakoulutusasteen suorittaneiden osuus (%) väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20–24-vuotiaat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25–29-vuotiaat	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
30–34-vuotiaat	0,3	0,1	0,2	0,9	0,2	0,7	0,8
25–34-vuotiaat yhteensä	0,2	0,1	0,1	0,5	0,2	0,4	0,5
35–39-vuotiaat	0,2	0,2	0,2	1,0	0,3	0,8	1,3
40–44-vuotiaat	0,2	0,2	0,2	1,2	0,4	0,9	1,3
45–49-vuotiaat	0,2	0,2	0,2	0,9	0,2	0,7	1,2
50–54-vuotiaat	0,2	0,2	0,2	0,9	0,2	0,6	1,1
55–59-vuotiaat	0,2	0,3	0,2	0,6	0,3	0,5	1,0
60–64-vuotiaat	0,2	0,2	0,2	0,6	0,2	0,4	1,0
25–64-vuotiaat yhteensä	0,2	0,2	0,2	0,8	0,2	0,6	1,0
Yli 64-vuotiaat	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,6
Ikäluokat yhteensä	0,2	0,1	0,2	0,5	0,2	0,4	0,8

Lähde: WERA.

Tutkijakoulutusasteen tutkinnon suorittaneita oli valtakunnallisesti 0,8 % väestöstä. Kaikissa seutukunnissa jäätin koko maan keskiarvosta. Lähimmäksi päästiin Lappeenrannassa (0,5 %). Vähiten koulutusasteen suorittaneita oli Kotka-Haminan seutukunnassa (0,1 % väestöstä).

Ikäryhmittäiset vaihtelut olivat melko vähäisiä. Positiivista on, että Lappeenrannassa 25–34-vuotiaiden tutkijakoulutuksen osuus ylitti koko maan osuuden. Eniten

tutkijakoulutettuja oli 40–44-vuotiaiden ikäryhmässä. Osuus vaihteli Kymenlaakson seutukuntien 0,2 prosentista Lappeenrannan 1,2 prosenttiin (koko maa 1,3 %).

Taulukko 3.8.2. Tutkijakoulutusasteen tutkinnon suorittaneiden koulutusajajakauma (%) alueen sisällä vuonna 2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Humanistinen ja kasvatusala	27 %	15 %	22 %	10 %	16 %	11 %	15 %
Kulttuuriala	4 %	4 %	4 %	0 %	0 %	0 %	5 %
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	15 %	11 %	13 %	11 %	14 %	11 %	14 %
Luonnontieteiden ala	17 %	16 %	16 %	12 %	22 %	13 %	20 %
Tekniikan ja liikenteen ala	19 %	28 %	23 %	55 %	31 %	52 %	20 %
Luonnonvara- ja ympäristöala	2 %	4 %	3 %	2 %	7 %	3 %	3 %
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	16 %	21 %	18 %	10 %	10 %	10 %	22 %
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Muu koulutus	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Lähde: WERA. Sisältää vain alle 65-vuotiaan väestön.

Valtakunnallisesti tarkasteltaessa tutkijakoulutusasteen suorittaneiden tutkinnot jakautuivat melko tasaisesti kolmelle koulutusalueelle: luonnontieteiden, tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alueelle. Jokaisen koulutusalan osuus tutkijakoulutuksen suorittaneista oli noin viidennes.

Seutukunnittaiset erot olivat huomattavat, mutta vaihteluun vaikuttivat myös joidenkin alueiden pienet absoluuttiset luvut. Humanistinen ja kasvatusala oli suurin koulutusala Kouvolan seutukunnassa (27 %, koko maa 15 %). Lappeenrannan seutukunnassa vastaava osuus oli vain 10 %. Kouvolaa lukuun ottamatta suurin koulutusala oli tekniikka ja liikenne. Tämä näkyi erityisesti Lappeenrannan seutukunnassa, jossa peräti 55 % tutkinnoista oli tekniikan ja liikenteen alan tutkintoja (koko maa 20 %).

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan tutkintojen osalta lähimmäksi valtakunnallista keskiarvoa päästiin Kotka-Haminan seutukunnassa. Kulttuurialan tutkinnot ovat vähäisiä Etelä-Karjalassa.

3.9 Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat

Taulukko 3.9.I. Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat (%) väestöstä ikäryhmittäin vuonna 2008.

	Kouvolan seutu-kunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymen-laakso	Lappeen-rannan seutukunta	Imatran seutu-kunta	Etelä-Karjala	Koko maa
15–19-vuotiaat	87,6	87,4	87,5	86,5	87,4	86,8	87,0
20–24-vuotiaat	19,1	25,4	22,1	14,3	21,0	16,0	19,4
25–29-vuotiaat	15,6	19,2	17,4	13,0	14,8	13,5	15,9
30–34-vuotiaat	14,1	15,8	14,9	11,6	14,0	12,3	13,5
25–34-vuotiaat yhteensä	14,8	17,5	16,1	12,3	14,4	12,9	14,7
35–39-vuotiaat	15,2	16,9	16,0	14,6	18,3	15,7	15,6
40–44-vuotiaat	14,2	13,6	14,0	14,0	13,7	13,9	15,1
45–49-vuotiaat	15,4	14,6	15,0	13,6	13,8	13,7	15,9
50–54-vuotiaat	22,3	22,5	22,4	20,1	24,6	21,6	21,7
55–59-vuotiaat	31,7	30,9	31,3	32,4	35,2	33,5	30,1
60–64-vuotiaat	42,3	39,5	40,9	42,6	46,6	44,0	39,5
25–64-vuotiaat yhteensä	22,7	22,7	22,7	21,2	24,8	22,3	21,3
Yli 64-vuotiaat	63,0	60,2	61,7	67,4	70,3	68,5	63,3
Ikäluokat yhteensä	36,7	36,1	36,4	35,7	41,3	37,6	34,5

Lähde: WERA.

Suomessa 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa oli 34,5 %. Kaakkois-Suomessa ylitettiin koko maan kouluttamattomien osuus kaikissa seutukunnissa. Kouluttamattomien osuuksien ääripäät ovat Etelä-Karjalassa: Lappeenrannassa osuus oli 35,7 ja Imatralla 41,3 %. Kymenlaakson seutukuntien osuus oli yli 36 %.

Lappeenrannan seutukunnan pienin kouluttamattomien osuus johtuu siitä, että alle 55-vuotiaat ovat hankkineet perusasteen jälkeisen koulutuksen muita seutukuntia tai koko maata useammin. Tätä vanhemmissa kouluttamattomia on suhteellisesti koko maata enemmän: eniten Imatralla, vähiten Kotka-Haminan seutukunnassa. Kotka-Haminassa on myös Kaakkois-Suomen kouluttamattomin 20–34-vuotiaiden joukko. Ero esimerkiksi koko maan osuuksiin on suuri: 20–24-vuotiaista ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa 25,4 % (koko maa 19,2 %) ja vielä 25–29-vuotiaistakin 19,4 % (koko maa 15,9 %).

4 Kaakkoissuomalaisen koulutus rakenne suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin

Opetus- ja kulttuuriministeriön Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa on asetettu tavoitteita väestön koulutustasolle vuosille 2015 ja 2020. Erityisesti seurataan 25–34-vuotiaiden ja 25–64-vuotiaiden ikäluokkia.

Taulukko 4.1. 25–34-vuotiaiden koulutus rakenne (%) vuosina 2002–2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa	Tavoite 2015	Tavoite 2020
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus									
2002	84,4	83,4	83,9	85,3	82,5	84,5	84,4	92,5	95,0
2004	85,0	82,8	83,9	86,6	83,6	85,7	85,2		
2006	85,5	83,1	84,3	87,4	85,1	86,8	85,6		
2008	85,2	82,5	83,9	87,7	85,6	87,1	85,3		
Pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus									
2002	6,2	7,1	6,6	9,1	5,9	8,1	11,1	ei tavoitetta	ei tavoitetta
2004	7,2	8,0	7,6	9,4	6,5	8,6	12,0		
2006	7,7	8,7	8,2	10,2	6,8	9,2	12,7		
2008	7,7	9,4	8,6	10,4	6,8	9,4	11,7		
Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus (ml. opistoaste)									
2002	63,8	62,2	63,1	56,7	62,9	58,6	51,5	45,0	46,0
2004	58,4	57,4	57,9	52,5	60,0	54,8	47,0		
2006	54,6	53,2	53,9	49,0	58,5	51,8	43,1		
2008	51,0	49,1	50,0	46,3	57,6	49,5	40,3		
Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus									
2002	14,3	14,0	14,1	19,1	13,6	17,4	21,4	38,5	42,0
2004	19,2	17,3	18,3	24,2	16,8	22,0	25,8		
2006	23,1	21,2	22,2	27,7	19,7	25,4	29,4		
2008	26,2	23,8	25,1	30,5	21,1	27,9	32,7		
Ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus									
2002	78,1	76,2	77,2	75,9	76,5	76,1	72,8	83,5	88,0
2004	77,7	74,7	76,2	76,7	76,9	76,8	72,7		
2006	77,7	74,3	76,0	76,7	78,2	77,2	72,4		
2008	77,2	72,9	75,1	76,8	78,7	77,4	73,0		
Tutkijakoulutuksen suorittaneiden osuus									
2002	0,2	0,1	0,1	0,4	0,1	0,3	0,4	0,8	1,0
2004	0,1	0,0	0,1	0,5	0,2	0,4	0,5		
2006	0,2	0,1	0,1	0,4	0,1	0,4	0,5		
2008	0,2	0,1	0,1	0,5	0,2	0,4	0,5		

Lähde. WERA, Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2007–2012. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneissa ovat mukana kaikki toisen asteen, opistoasteen tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneet. Ammatillisen tutkinnon suorittaneissa mukana enintään toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai opistoasteen suorittaneet; ei siis henkilöitä, joilla on sekä ammatillinen tutkinto että korkea-asteen tutkinto. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneissa ovat mukana ammattikorkeakoulututkinnon, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon sekä alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet.

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneita 25–34-vuotiaista oli vuonna 2007 keskimäärin 85 % ikäryhmästä. Kaakkois-Suomessa lähimmäksi vuoden 2015 tavoitetta (92,5 %) päästiin Lappeenrannan seutukunnassa (88 %). Kauimpana tavoitteesta oltiin Kotka-Haminan seudulla (82,5 %). Taulukon 4.2. perusteella voidaan todeta, että vuosina 2002–2008 tutkinnon suorittaneiden osuus nousi koko maassa vajaalla prosenttiyksiköllä. Suurinta kasvu oli Imatran (3,1 prosenttiyksikköä) ja Lappeenrannan (2,4 prosenttiyksikköä) seutukunnissa. Kymenlaakson maakunnassa kasvua oli vain Kouvolan seudulla (0,8 prosenttiyksikköä). Kotka-Haminassa tutkinnon suorittaneiden suhteellinen osuus väheni (–0,9 prosenttiyksikköä).

Taulukko 4.2. 25–34-vuotiaiden koulutusrakenteen muutos verrattuna vuoteen 2002 (muutos prosenttiyksiköinä).

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	0,6	–0,6	0,0	1,3	1,1	1,2	0,8
2006	1,1	–0,3	0,4	2,1	2,6	2,3	1,2
2008	0,8	–0,9	0,0	2,4	3,1	2,6	0,9
Pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	1,0	0,9	1,0	0,3	0,6	0,4	0,9
2006	1,5	1,6	1,6	1,1	0,9	1,1	1,5
2008	1,5	2,3	2,0	1,3	0,9	1,3	0,6
Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus (ml. opistoaste)							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	–5,4	–4,8	–5,1	–4,2	–2,9	–3,9	–4,5
2006	–9,2	–9,0	–9,2	–7,7	–4,4	–6,9	–8,4
2008	–12,8	–13,1	–13,1	–10,4	–5,3	–9,1	–11,2
Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	4,9	3,3	4,1	5,1	3,2	4,6	4,4
2006	8,8	7,2	8,0	8,6	6,1	8,0	8,0
2008	11,9	9,8	11,0	11,4	7,5	10,5	11,3
Ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	–0,4	–1,5	–1,0	0,8	0,4	0,7	–0,1
2006	–0,4	–1,9	–1,2	0,8	1,7	1,1	–0,4
2008	–0,9	–3,3	–2,1	0,9	2,2	1,3	0,2
Tutkijakoulutuksen suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	–0,1	–0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
2006	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
2008	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1

Lähde: WERA. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneissa ovat mukana kaikki toisen asteen, opistoasteen tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneet. Ammatillisen tutkinnon suorittaneissa mukana enintään toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai opistoasteen suorittaneet; ei siis henkilöitä, joilla on sekä ammatillinen tutkinto että korkea-asteen tutkinto. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneissa ovat mukana ammattikorkeakoulututkinnon, ylempään ammattikorkeakoulututkinnon sekä alemman ja ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneet.

Vuonna 2015 ammatillisen tutkinnon suorittaneiden tavoiteosuus on tässä ikäryhmässä 45 %. Kaakkois-Suomessa ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden osuus on vielä yli tavoiteluvun. Eniten ammatillisen tutkinnon suorittaneita on Imatralla (lähes 58 %), vähiten Lappeenrannassa (46 %). Väestön koulutus rakenne tulee kuitenkin muuttumaan niin, että ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus vähenee

ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus kasvaa. Tähän vaikuttavat myös koulutusjärjestelmän uudistukset (opistoasteen poistuminen sekä ammattikorkeakoulujärjestelmän luominen). Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden suhteellinen osuus on pienentynyt vuosina 2002–2008 keskimäärin 11 prosenttiyksikköä. Etelä-Karjalassa osuus on pienentynyt koko maata vähemmän, mutta Kymenlaaksossa pudotus on ollut koko maata suurempaa (noin 13 prosenttiyksikköä). Vaikka ammatillisen koulutuksen suosion kasvu kasvattanee hieman ammatillisen tutkinnon suorittaneiden suhteellisia osuuksia, laskusuuntaus on selvä.

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden 25–34-vuotiaiden osuus oli valtakunnallisesti lähes 33 % (vuoden 2015 tavoite 38,5 %). Kaakkois-Suomessa lähimpänä koko maan keskiarvoa ja tavoitelukemia oltiin Lappeenrannan seudulla (30,5 %). Kouvolan seudulla jäätiin noin 26 prosenttiin. Alhaisimmat korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudet olivat Imatralla (21 %). Vuosien 2002 ja 2008 välillä korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudet kasvoivat selvästi kaikissa seutukunnissa. Suurinta kasvu oli Kouvolassa (11,9 prosenttiyksikköä) ja Lappeenrannassa (11,4 prosenttiyksikköä): näissä seutukunnissa valtakunnallinen keskiarvo (11,3 prosenttiyksikköä) ylitettiin. Imatran seutukunnassa kasvu jäi alle 8 prosenttiyksikköön.

Vuonna 2015 valtakunnallinen tavoite joko ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudeksi 25–34-vuotiaiden ikäryhmässä on 83,5 %. Jos tarkastellaan ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuuksia suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin, heikoin tilanne on tällä hetkellä Kotka-Haminan seutukunnassa (73 %). Vaikka maakunnan ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuudet ovat koko maata korkeammat, niin korkeakoulututkinnon tutkinnon suorittaneiden osuus on alhainen. Seuraavaksi alhaisin osuus oli Lappeenrannan seutukunnassa, jossa tilanne oli Kotka-Haminaan verrattuna päivävästainen: korkeakoulututkinnon suorittaneita oli melko paljon, mutta ammatillisten tutkintojen osuus oli pieni. Suurin tutkintojen suorittaneiden osuus oli Imatran seutukunnassa (78,7 %), jossa ammatillisten tutkintojen osuus oli erittäin suuri. Ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on jopa laskenut Kymenlaakson seutukunnissa: Kouvolassa vajaan prosenttiyksikön ja Kotka-Haminassa yli kolme prosenttiyksikköä (koko maa +0,2 prosenttiyksikköä). Tavoitteen saavuttamiseen vaikuttaa mm. pelkän ylioppilastutkinnon varassa olevien osuus, joka vuosina 2002–2008 on ollut nousussa jokaisessa seutukunnassa, selkeimmin juuri Kymenlaaksossa. Nykyisellä trendillä on kaikissa seutukunnissa vaikeaa saavuttaa vuoden 2015 tavoitetaso.

Tutkijakoulutuksen osalta ainoastaan Lappeenrannan seudulla ollaan valtakunnallisella tasolla. Muissa seutukunnissa tavoitteesta jäätiin selvästi. Nykyisellä vauhdilla tavoitetta ei saavuteta.

Taulukko 4.3. 25–64-vuotiaiden koulutus rakenne (%) vuosina 2002–2008.

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa	Tavoite 2015	Tavoite 2020
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus									
2002	72,0	73,0	72,5	72,3	68,4	71,0	73,5	85,0	90,0
2004	74,2	74,6	74,4	74,9	71,2	73,6	75,6		
2006	76,1	76,2	76,2	77,1	73,5	75,9	77,4		
2008	77,3	77,3	77,3	78,8	75,2	77,7	78,7		
Pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus									
2002	2,8	3,0	2,9	3,6	2,3	3,1	5,0	Ei tavoitetta	Ei tavoitetta
2004	3,1	3,3	3,2	3,8	2,5	3,3	5,4		
2006	3,2	3,5	3,4	4,1	2,6	3,6	5,6		
2008	3,3	3,8	3,5	4,2	2,7	3,7	5,5		
Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus (ml. opistoaste)									
2002	58,6	59,0	58,8	55,8	57,0	56,2	52,5	52,0	51,0
2004	59,1	59,2	59,2	56,2	58,4	56,9	52,5		
2006	59,4	59,2	59,3	56,4	59,4	57,4	52,2		
2008	59,3	58,9	59,0	56,2	60,3	57,4	51,7		
Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus									
2002	10,4	10,8	10,6	12,4	8,9	11,2	15,1	25,0	30,0
2004	11,8	11,9	11,9	14,2	10,1	12,8	16,9		
2006	13,3	13,3	13,3	15,9	11,3	14,4	18,6		
2008	14,5	14,5	14,5	17,7	12,1	15,9	20,5		
Ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus									
2002	69,0	69,8	69,4	68,2	65,9	67,4	67,6	77,0	81,0
2004	71,0	71,1	71,0	70,4	68,5	69,8	69,4		
2006	72,7	72,5	72,6	72,3	70,7	71,8	70,8		
2008	73,8	73,4	73,5	73,9	72,4	73,3	72,2		
Tutkijakoulutuksen suorittaneiden osuus									
2002	0,2	0,2	0,2	0,5	0,2	0,4	0,8	1,2	1,5
2004	0,2	0,2	0,2	0,6	0,2	0,5	0,9		
2006	0,2	0,2	0,2	0,7	0,2	0,6	0,9		
2008	0,2	0,2	0,2	0,8	0,2	0,6	1,0		

Lähde. WERA, Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2007–2012. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneissa ovat mukana kaikki toisen asteen, opistoasteen tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneet. Ammatillisen tutkinnon suorittaneissa mukana enintään toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai opistoasteen suorittaneet; ei siis henkilöitä, joilla on sekä ammatillinen tutkinto että korkea-asteen tutkinto. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneissa ovat mukana ammattikorkeakoulututkinnon, ylempään ammattikorkeakoulututkinnon sekä alemman ja ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneet.

Työikäisestä 25–64-vuotiaasta väestöstä perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneita oli vuonna 2008 koko maassa lähes 79 % ikäryhmästä. Lähimmäksi vuoden 2015 tavoitetta (85 %) päästiin Lappeenrannan seudulla (78,8 %). Ainoana Kaakkois-Suomen seutukuntana Lappeenrannassa myös ylitettiin valtakunnallinen keskiarvo. Sekä Kouvolan että Kotka-Haminan seudulla osuus oli 77,3 %. Kauimpana tavoitteesta oltiin Imatran seudulla (75,2 %). Vuosina 2002–2008 tutkinnon suorittaneiden osuus nousi koko maassa 5,2 prosenttiyksiköllä (ks. taulukko 4.4.). Tutkintoja suorittaneiden osuus kasvaa nopeammin kuin nuoremmassa ikäryhmässä, koska tästä ikäryhmästä poistuu runsaasti ilman tutkintoa olevaa väestöä. Kaakkois-Suomessa kasvu oli keskimääräistä nopeampaa Imatran (6,8 prosenttiyksikköä), Lappeenrannan (6,5 prosenttiyksikköä) sekä Kouvolan (5,3 prosenttiyksikköä) seuduilla. Ainoastaan Kotka-Haminan (4,3 prosenttiyksikköä) seutukunnassa jäätin valtakunnallisen keskiarvon alle.

Taulukko 4.4. 25–64-vuotiaiden koulutusrakenteen muutos verrattuna vuoteen 2002 (muutos prosenttiyksikköinä).

	Kouvolan seutukunta	Kotka-Haminan seutukunta	Kymenlaakso	Lappeenrannan seutukunta	Imatran seutukunta	Etelä-Karjala	Koko maa
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	2,2	1,6	1,9	2,5	2,8	2,6	2,1
2006	4,1	3,3	3,7	4,8	5,2	4,9	3,9
2008	5,3	4,3	4,8	6,5	6,8	6,7	5,2
Pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
2006	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6
2008	0,5	0,8	0,6	0,6	0,4	0,6	0,5
Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus (ml. opistoaste)							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	0,5	0,2	0,4	0,4	1,4	0,7	-0,1
2006	0,8	0,2	0,5	0,6	2,4	1,1	-0,4
2008	0,7	-0,1	0,2	0,4	3,3	1,2	-0,8
Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	1,4	1,2	1,3	1,8	1,2	1,6	1,8
2006	2,9	2,5	2,7	3,5	2,4	3,2	3,5
2008	4,1	3,7	3,9	5,3	3,2	4,7	5,4
Ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	2,0	1,3	1,7	2,2	2,6	2,3	1,7
2006	3,7	2,7	3,2	4,1	4,7	4,3	3,2
2008	4,8	3,6	4,1	5,7	6,5	5,9	4,6
Tutkijakoulutuksen suorittaneiden osuus							
2002	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
2006	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1
2008	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,2	0,2

Lähde. WERA. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneissa ovat mukana kaikki toisen asteen, opistoasteen tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneet. Ammatillisen tutkinnon suorittaneissa mukana enintään toisen asteen ammatillisen tutkinnon tai opistoasteen suorittaneet; ei siis henkilöitä, joilla on sekä ammatillinen tutkinto että korkea-asteen tutkinto. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneissa ovat mukana ammattikorkeakoulututkinnon, ylempään ammattikorkeakoulututkinnon sekä alemman ja ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneet.

Vuonna 2015 ammatillisen tavoitteellinen tutkinnon suorittaneiden osuus on työikäisillä 52 %. Vuoden 2008 koko maan keskiarvo on nyt tavoitetasossa. Kaikissa Kaakkois-Suomen seutukunnissa ylitettiin koko maan keskiarvo selvästi. Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuudet vaihtelivat Imatran 60 ja Lappeenrannan 56 prosentin välillä. Väestön koulutus rakenne tulee kuitenkin muuttumaan niin, että ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus vähenee ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus kasvaa. Tässä ikäryhmässä suuntaus ei kuitenkaan ole niin vahva kuin 25–34-vuotiailla. Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden suhteellinen osuus on hieman kasvanut Kotka-Haminaa ottamatta. Valtakunnallisesti ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuus tässä ikäryhmässä on ollut lievästi laskeva.

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden 25–64-vuotiaiden osuus oli koko maassa 20,5 % (vuoden 2015 tavoite 25 %). Eniten korkeakoulututkinnon suorittaneita oli Lappeenrannan (17,7 %) seudulla. Alhaisimmat korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudet olivat Imatralla (12,1 %). Sekä Kouvola että Kotka-Hamina seudulla osuus oli 14,5 %. Vuosien 2002 ja 2008 välillä korkeakoulututkinnon suorittaneiden

osuudet kasvoivat kaikissa seutukunnissa. Suurinta kasvu oli Lappeenrannassa (5,3 prosenttiyksikköä), jossa ainoana päästiin lähelle koko maan (5,4 prosenttiyksikköä) kasvuvauhtia. Imatralla kasvu jäi 3,2 prosenttiyksikköön. Kouvolan seudulla kasvu (4,1 prosenttiyksikköä) oli hieman Kotka-Haminaa (3,7 prosenttiyksikköä) nopeampaa.

Vuonna 2015 työkäisille asetettu valtakunnallinen tavoite joko ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudeksi on 77 %. Jos tarkastellaan ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuuksia suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin, heikoin tilanne on Imatralla (72,4 %). Kuitenkin myös Imatran seudulla ylitetään valtakunnallinen osuus (72,2 %). Erot tässä ikäryhmässä ovat melko pieniä: suurin osuus oli Lappeenrannan seudulla (73,9 %). Kouvolan seudun osuus oli hyvin lähellä (73,8 %). Myös Kotka-Haminassa päästiin yli 73 prosenttiin.

Verrattuna vuoteen 2002 ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on kasvanut keskimäärin 4,6 prosenttiyksikköä. Ainoastaan Kotka-Haminan seudulla (3,6 prosenttiyksikköä) valtakunnallinen kasvuvauhti alitettiin. Nopeinta kasvu on ollut Imatralla (6,5 prosenttiyksikköä) sekä Lappeenrannassa (5,7 prosenttiyksikköä). Imatran seudulla osuutta kasvattaa nimenomaan ammatillisen tutkinnon ja Lappeenrannassa korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus. Nykyisellä trendillä on mahdollista saavuttaa vuoden 2015 tavoite Etelä-Karjalan seutukunnissa. Kymenlaaksossa tavoitteen saavuttaminen edellyttää nuorten aikuisten tutkintojen osuuden kääntymistä nousuun.

Tutkijakoulutuksen osalta tässä ikäryhmässä missään seutukunnassa ei päästä tavoitteeseen (1,2 %). Lähimpänä tavoitetta ollaan Lappeenrannassa (0,8 %), muissa seutukunnissa osuus oli 0,2 %.

5 Maakunnalliset yhteenvedot

5.1 Kymenlaakso

Kymenlaaksossa perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneita oli vuoden 2008 lopussa 63,6 % väestöstä. Kouvolan seutukunnassa osuus oli 63,3 % ja Kotka-Haminassa 63,9 %. Luvut alittivat koko maan keskiarvon (65,5 %). Seutukuntia vertailtaessa Kouvolan ja Kotka-Haminan seuduilla perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus kasvoi yhtä nopeasti. Kasvu jäi hitaammaksi kuin koko maassa. Myös koulutustasoindeksillä mitattuna seutukuntien koulutustaso jäi keskimääräistä alhaisemmaksi.

Kymenlaaksolaisista miehistä tutkinto oli 64 ja naisista 63 prosentilla. Tutkinnon suorittaneita naisia oli vähemmän kuin keskimäärin (66 %). Myös miesten osuus jäi valtakunnallisen keskiarvon alle, muttei niin selvästi kuin naisilla. Molemmissa seutukunnissa sukupuolten välinen ero tutkinnon suorittaneissa oli hieman miesten hyväksi, vaikka valtakunnallisesti tilanne oli päinvastainen. Vuosien 2002 ja 2008 välisenä aikana perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden naisten osuus nousi Kouvolassa 4,7 ja miesten osuus 3,4 prosenttiyksikköä. Vastaavat luvut olivat Kotka-Haminassa naisilla 5,0 ja miehillä 3,2 prosenttiyksikköä (koko maa naiset 5,0 ja miehet 3,8 prosenttiyksikköä).

Valtakunnallisesti 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa oli 34,5 %. Kymenlaaksossa vastaava osuus oli 36,4 %. Seutukuntien osuudet olivat lähellä toisiaan. Suurimmat erot valtakunnallisiin keskiarvoihin löytyvät Kotka-Haminan nuoremmista ikäluokista, sillä ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa on suurempi osuus kaikissa alle 40-vuotiaiden ikäluokassa. Ero on selkeä esimerkiksi 20–24-vuotiailla: kun Kotka-Haminassa ilman tutkintoa on 25,4 %, vastaava luku koko maassa on 19,4 %.

Kymenlaaksossa pelkän ylioppilastutkinnon varassa olevia oli 4,6 %. Luku oli valtakunnallista keskiarvoa (7,4 %) selvästi pienempi molemmissa seutukunnissa. Etenkin 20–24-vuotiaissa pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneita oli koko maan mittakaavassa vähän. Tämä johtuu osaltaan myös ammatillisen koulutuksen suosiosta.

Kymenlaaksolaista yli joka kolmannella oli toisen asteen ammatillinen perustutkinto (Kouvola 35 %, Kotka-Hamina 34 %). Osuus oli valtakunnallista (29 %) osuutta suurempi. Perustutkinnon suorittaneita oli kaikissa ikäryhmissä koko maata enemmän molemmissa seutukunnissa. Ero koko Suomeen oli suuri etenkin alle 45-vuotiaiden ikäluokissa. Koulutuslajakauma painottui tekniikan ja liikenteen alalle. Kouvolassa 51 % ja Kotka-Haminassa 53 % kaikista perustutkinnoista oli suoritettu tekniikan ja liikenteen alalla (koko maa 48 %). Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkintoja oli hieman keskimääräistä enemmän. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan ammatillisia perustutkintoja oli 14 % (koko maa 15 %).

Ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita oli koko Suomessa 2,5 % väestöstä. Molemmissa Kymenlaakson seutukunnissa vastaava luku oli 2,2 %. Ikäryhmitäiset jakaumat olivat samantapaisia valtakunnalliseen keskiarvoon verrattuna. Tutkintoja on suoritettu eniten tekniikan ja liikenteen alalla. Kouvolaossa osuus oli 37 %, Kotka-Haminassa 41 % (koko maa 34 %). Myös matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkintoja oli hieman keskimääräistä enemmän. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan tutkintoja oli suhteellisesti vähemmän kuin koko maassa.

Keskimäärin opistoasteen suorittaneita oli 10,9 % väestöstä. Kymenlaaksolaisista opistoasteen tutkinto oli 11,3 prosentilla (Kouvola 11,0 %, Kotka-Hamina 11,7 %) väestöstä. Tutkintoja oli eniten 40–49-vuotiaiden ikäluokassa. Heistä joka viidennellä oli opistoasteen tutkinto. Nuoremista ikäluokista tutkinnot jäivät puuttumaan lähes kokonaan, sillä ammattikorkeakoulutus on korvannut opistoasteen koulutuksen. Eniten tutkintoja on suoritettu yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla (Kouvolan seutu 41 %, Kotka-Haminan seutu 44 %, koko maa 45 %). Sekä tekniikan ja liikenteen että sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan tutkintojen osuus oli molemmissa seutukunnissa noin viidennes.

Keskimäärin alemman korkeakouluasteen ja ammatillisen korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli 8 % väestöstä. Kymenlaakson seutukunnissa osuus jäi hieman alhaisemmaksi (Kouvolan seutu 6,6 %, Kotka-Hamina 6,9 %). Eniten tutkintoja on 25–29-vuotiaiden ikäryhmässä, mutta missään ikäryhmässä ei yletty valtakunnalliseen keskiarvoon. Valtakunnallisesti kolmannes tutkinnoista on suoritettu tekniikan ja liikenteen alalla. Ala korostuu etenkin Kotka-Haminan seudulla (44 %). Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan tutkintoja oli koko maassa viidennes kaikista tutkinnoista, mutta Kymenlaaksossa osuus jäi 16 prosenttiin.

Kymenlaaksolaisista 4,2 % (Kouvola 4,3 %, Kotka-Hamina 4,1 %) oli suorittanut ylemmän korkeakouluasteen tutkinnon. Osuus alitti selvästi valtakunnallisen keskiarvon (7,2 %). Seutukuntien välinen ero näkyi lähinnä nuoremmassa, 25–34-vuotiaiden ikäluokissa, joissa tutkinnon suorittaneiden osuus oli Kouvolaossa suurempi kuin Kotka-Haminassa. Kuitenkin ylemmän korkeakouluasteen tutkintoja oli molempien seutukuntien kaikissa ikäryhmissä selvästi alle koko maan keskiarvon. Koko maassa ylemmän korkeakoulututkinnon omaavista joka neljäs on suorittanut joko humanistisen ja kasvatusalan tutkinnon. Kymenlaaksossa osuus oli suurempi. Myös sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan tutkintoja oli keskimääräistä enemmän. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon tutkintoja oli 9 prosenttiyksikköä vähemmän verrattuna koko maan keskiarvoon.

Tutkijakoulutusasteen tutkinnon suorittaneita oli valtakunnallisesti 0,8 % väestöstä. Kymenlaaksossa asui vähän koulutusasteen suorittaneita (0,2 % väestöstä). Kaikkien ikäryhmien osuudet olivat koko maan osuuksia pienemmät. Suurimmat koulutusalat olivat Kouvolan seudulla humanistinen ja kasvatusala sekä tekniikan ja liikenteen ala. Kotka-Haminassa kaksi suurinta alaa olivat tekniikka ja liikenne sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala.

Opetus- ja kulttuuriministeriön Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa on asetettu tavoitteita väestön koulutustasolle. Erityisesti seurataan 25–34-vuotiaiden ja 25–64-vuotiaiden ikäluokkia. Vuonna 2015 valtakunnallinen tavoite joko ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudeksi nuoremmassa ikäryhmässä on 83,5 % (vuonna 2008 Kymenlaakso 75,1 %). Kotka-Haminan tilanne on heikohko, sillä tutkinnon suorittaneiden osuus oli 72,9 %. Kouvolan seudulla osuus oli 77,2 %. Vaikka maakunnan ammatillisen tutkinnon suorittaneiden osuudet ovat koko maata korkeammat, niin korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneiden osuus on alhainen. Ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on jopa laskenut vuosien 2002–2008 välillä. Lasku on ollut selvää etenkin Kotka-Haminassa, mutta myös Kouvolan seudulla osuus on pienentynyt. Tavoitteen saavuttamiseen vaikuttaa mm. pelkän ylioppilastutkinnon varassa olevien osuus, joka on ollut nou-

sussa Kymenlaaksossa. Nykyisellä trendillä on molemmissa seutukunnissa vaikeaa saavuttaa vuoden 2015 tavoitetaso.

25–64-vuotiaille asetettu valtakunnallinen tavoite vuodelle 2015 joko ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudeksi on 77 %. Kymenlaakson seutukunnissa osuus oli yli 73 prosenttia (koko maa 72,2 %). Verrattuna vuoteen 2002 tutkinnon suorittaneiden osuus on kasvanut Kotka-Haminan seudulla 3,6 ja Kouvolan seudulla 4,8 prosenttiyksikköä (koko maa 4,6 prosenttiyksikköä). Kymenlaaksossa ministeriön tavoitteen saavuttaminen edellyttää nuorten aikuisten tutkintojen osuuden kääntymistä nousuun.

5.2 Etelä-Karjala

Etelä-Karjalassa perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneita oli vuoden 2008 lopussa 62,4 % väestöstä. Lappeenrannan seutukunnassa osuus oli 64,3 % ja Imatran seudulla 58,7 %. Luvut alittivat koko maan keskiarvon (65,5 %). Tutkinnon suorittaneiden osuudet kasvoivat Lappeenrannan seudulla 5,1 ja Imatran seudulla 4,4 prosenttiyksikköä (koko maa 4,5 prosenttiyksikköä). Koulutustasoindeksillä mitattuna seutukuntien koulutustaso jäi keskimääräistä alhaisemmaksi.

Eteläkarjalaisista miehistä tutkinto oli 62,6 ja naisista 62,2 prosentilla. Tutkinnon suorittaneita naisia oli vähemmän kuin keskimäärin (66 %). Myös miesten osuus jäi valtakunnallisen keskiarvon alle, muttei niin selvästi kuin naisilla. Sukupuolten välinen ero tutkinnon suorittaneissa oli Imatralla prosenttiyksikön verran miesten hyväksi, Lappeenrannan seudulla sukupuolten osuudet olivat yhtä suuret (koko Suomi 0,7 prosenttiyksikköä naisten hyväksi). Vuosien 2002 ja 2008 välisenä aikana perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden naisten osuus nousi Lappeenrannan seudulla 5,8 ja miesten osuus 4,3 prosenttiyksikköä. Vastaavat luvut olivat Imatralla naisilla 5,2 ja miehillä 3,7 prosenttiyksikköä (koko maa naiset 5,0 ja miehet 3,8 prosenttiyksikköä).

Valtakunnallisesti 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa oli 34,5 %. Etelä-Karjalassa vastaava osuus oli 37,6 %. Seutukuntien erot olivat selvät (Lappeenranta 35,7 % ja Imatra 41,3 %). Tilanne Lappeenrannan seudulla verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon on hyvä, sillä ilman tutkintoa olevien määrä on selvästi pienempi. Imatralla vanhempien ikäryhmien kouluttamattomuus on koko Suomea yleisempää.

Etelä-Karjalassa pelkän ylioppilastutkinnon varassa olevia oli 5,5 % (Lappeenrannan seutukunta 6,5 %, Imatran seutukunta 3,4 %). Osuus on valtakunnallista keskiarvoa (7,4 %) pienempi. Lappeenrannan ylioppilaiden osuus on koko maata suurempi vain 20–24-vuotiaiden joukossa. Imatran seudulla ylioppilaiden osuus on jokaisessa ikäluokassa selvästi koko maata pienempi.

Eteläkarjalaisista noin joka kolmannella oli toisen asteen ammatillinen perustutkinto (Lappeenranta 31 %, Imatra 34 %). Osuus oli valtakunnallista (29 %) osuutta suurempi. Toisen asteen perustutkinnon suorittaneita oli kaikissa ikäryhmissä (lukuun ottamatta 65 vuotta täyttäneitä) koko maata enemmän. Ero koko Suomeen oli suuri etenkin imatralaisilla – tämä näkyi selvimmin 25–29-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa seutukunnan ja koko maan ero tutkinnon suorittaneiden määrässä on peräti 16 prosenttiyksikköä. Koulutusajakauma painottui tekniikan ja liikenteen alalle. Lappeenrannan seudulla 48 % ja Imatran seudulla 51 % kaikista perustutkinnoista oli suoritettu tekniikan ja liikenteen alalla (koko maa 48 %). Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkintoja (16 %) oli hieman keskimääräistä (15 %) enemmän, kun taas sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan ammatillisten perustutkintojen osuus jäi koko maan keskiarvon alle.

Ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita oli koko Suomessa 2,5 % väestöstä. Lappeenrannassa vastaava luku oli 2,3 % ja Imatralla 2,6 %. Suhteellisesti eniten tutkintoja oli 30–34-vuotiailla. Imatralla lähes jokaisen ikäryhmän osuus oli koko maan osuutta suurempi. Myös ammatti- ja erikoisammattitutkintoja on suoritettu eniten tekniikan ja liikenteen alalla. Lappeenrannan seutukunnassa osuus oli 42 %, myös Imatran seutukunnassa valtakunnallinen osuus ylittyi (koko maa 34 %). Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkintoja oli Imatralla hieman keskimääräistä enemmän, mutta Lappeenrannan seudulla osuus oli kolme prosenttiyksikköä koko maan keskiarvoa alempana. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan tutkintoja oli suhteellisesti suunnilleen saman verran kuin koko Suomessa.

Keskimäärin opistoasteen suorittaneita oli 10,9 % väestöstä. Eteläkarjalaisista tutkinto oli 10,5 prosentilla (Lappeenranta 11,0 %, Imatra 9,5 %) väestöstä. Tutkintoja oli eniten 40–49-vuotiaiden ikäluokassa. Heistä lähes joka viidennellä oli opistoasteen tutkinto. Nuoremmista ikäluokista tutkinnot jäävät puuttumaan lähes kokonaan, sillä ammattikorkeakoulutus on korvannut opistoasteen koulutuksen. Eniten tutkintoja on suoritettu yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla (Lappeenrannan ja Imatran seutu 38 %, koko maa 45 %). Myös tekniikan ja liikenteen osuus on keskimääräistä suurempi.

Alemman korkeakouluasteen ja ammatillisen korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli 8 % väestöstä. Etelä-Karjalan seutukunnassa osuus jäi alhaisemmaksi (Lappeenrannan seutu 7,3 %, Imatra 5,6 %). Eniten tutkintoja on 25–29-vuotiaiden ikäryhmässä. Imatralla ei missään ikäryhmässä ylletty valtakunnalliseen keskiarvoon, Lappeenrannan seudulla osuudet olivat hyvin lähellä koko maan keskiarvoja. Valtakunnallisesti kolmannes tutkinnoista on suoritettu tekniikan ja liikenteen alalla. Etenkin Lappeenrannassa valtakunnallinen keskiarvo ylitettiin. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan tutkintoja oli koko maassa viidennes kaikista tutkinnoista; Lappeenrannassa osuus jäi koko Suomen keskiarvon alle tilanteen ollessa Imatralla päinvastainen.

Eteläkarjalaisista 4,8 (Lappeenranta 5,6 %, Imatra 3,2 %) % oli suorittanut ylemmän korkeakouluasteen tutkinnon. Osuus alitti valtakunnallisen keskiarvon (7,2 %). Seutukuntien keskinäinen ero näkyi kaikissa ikäluokissa, mutta ero korostui Lappeenrannan hyväksi etenkin nuoremmassa, 25–34-vuotiaiden ikäluokassa, joissa tutkinnon suorittaneiden osuus oli kaksinkertainen Imatraan verrattuna. Kuitenkin ylemmän korkeakouluasteen tutkintoja oli molempien seutukuntien kaikissa ikäryhmissä alle koko maan keskiarvon, vaikka Lappeenranta olikin kaikista Kaakkois-Suomen seutukunnista selvästi lähimpänä koko Suomen osuuksia. Valtakunnallisesti joka neljäs on suorittanut joko humanistisen ja kasvatusalan tutkinnon. Etelä-Karjalassa osuus oli suurempi. Myös tekniikan ja liikenteen tutkintoja oli keskimääräistä enemmän. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon tutkintoja oli 8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin koko maassa.

Tutkijakoulutusasteen tutkinnon suorittaneita oli valtakunnallisesti 0,8 % väestöstä. Etelä-Karjalan vastaava luku oli 0,4 %. Lappeenrannan ja Imatran keskinäinen ero oli selkeä. Kaikkien ikäryhmien osuudet olivat koko maan osuuksia pienemmät lukuun ottamatta Lappeenrannan seutukunnan 25–34-vuotiaita. Ylivoimaisesti suurin koulutusala maakunnassa oli tekniikka ja liikenne (52 %, koko maa 20 %).

Opetus- ja kulttuuriministeriön Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa on asetettu tavoitteita 25–34-vuotiaiden ja 25–64-vuotiaiden koulutustasolle. Vuonna 2015 valtakunnallinen tavoite joko ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudeksi nuoremmassa ikäryhmässä on 83,5 % (vuonna 2008 Etelä-Karjala 77,4 %). Imatran seutukunnassa tilanne oli valtakunnallisestikin verrattuna hyvä, sillä tutkintoja suorittaneiden osuus oli korkea (78,7 %, koko maa 73,0 %). Osuutta nostaa ammatillisten tutkintojen huomattavan suuri osuus. Lappeenrannan seutukunnassa tilanne oli päinvastainen: korkeakoulututkinnon suorittaneita oli

melko paljon, mutta ammatillisten tutkintojen osuus oli pieni. Seutukunnan osuus (76,8 %) jäikin Imatraa pienemmäksi. Vaikka 25–34-vuotiaiden suorittamien ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on noussut valtakunnallista keskiarvoa enemmän, on vuoden 2015 tavoite vaikea saavuttaa.

Vuodelle 2015 asetettu tavoite 25–64-vuotiaille joko ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuudeksi on 77 %. Lappeenrannassa osuus oli 73,9 ja Imatralla 72,4 prosenttia. Molempien seutukuntien osuus ylitti keskimääräisen osuuden (72,2 %). Ammatillisen tai korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on kasvanut koko maata nopeammin: Lappeenrannan seudulla 5,7 ja Imatran seudulla 6,5 prosenttiyksikköä (koko maa 4,6 prosenttiyksikköä). Imatran seudulla osuutta kasvattaa nimenomaan ammatillisen tutkinnon ja Lappeenrannassa korkeakoulututkinnon saaneiden osuus. Kasvu perustuu myös siihen, että iäkkäämpiä, kouluttamattomia poistuu työvoiman ulkopuolelle. Nykyisellä trendillä on mahdollista saavuttaa vuoden 2015 tavoite Etelä-Karjalan seutukunnissa.

KUVAILULEHTI

Julkaisusarjan nimi ja numero Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja 9/2010				
Vastuualue Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri				
Tekijät Tarja Paananen		Julkaisuaika Joulukuu 2010		
		Julkaisija Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja/toimeksiantaja		
Julkaisun nimi Väestön koulutus rakenne Kaakkois-Suomessa				
Tiivistelmä <p>Raportissa tarkastellaan väestön koulutusrakennetta monipuolisesti viimeisimpien saatavilla olevien tilastotietojen valossa. Tavoitteena on saada kokonaiskuva koulutusrakenteesta Kaakkois-Suomessa. Tilastoja tarkastellaan sekä maakunta- että seutukuntatasolla. Julkaisussa on myös esitetty ja analysoitu koulutusrakennetilastoja sekä ikäryhmittäin että koulutusasteen mukaan. Väestön koulutusrakenteet Kaakkois-Suomen eri alueilla poikkeavat paljon toisistaan. Koulutusrakennetta eri alueilla verrataan alueellisten erityispiirteiden löytämiseksi. Yleisenä vertailukohtana käytetään koko maan lukuja.</p> <p>Raportin alussa esitellään kaakkoissuomalaisten koulutusrakenteen kokonaiskehitystä. Tarkasteltavana ovat myös sukupuolten väliset koulutus rakenne-erot. Sen jälkeen siirrytään kuvaamaan koulutusrakennetta koulutusasteittain ja ikäryhmittäin. Ikäryhmittäisessä vertailussa tarkastellaan väestöä pääosin viisivuotiskäryhmittäin. Raportissa käsitellään myös eri koulutusasteen suorittaneiden koulutusajakaumaa. Lisäksi tilannetta peilataan opetus- ja kulttuuriministeriön Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman 2007–2012 tavoitteisiin.</p>				
Asiasanat koulutus rakenne, koulutustaso, Kaakkois-Suomi				
ISBN (painettu)	ISBN (PDF)	ISSN-L	ISSN (painettu)	ISSN (verkkopainettu)
	978-952-257-190-8	1799-1951		1799-0610
Kokonaissivumäärä		Kieli		Hinta (sis. alv 9 %)
36		suomi		—
Julkaisun myynti / jakelu Julkaisu on saatavana vain internetistä: www.ely-keskus.fi/kaakkois-suomi/julkaisut				
Julkaisun kustantaja Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus				
Painopaikka ja -aika				

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus
Salpausselänkatu 22
PL 41, 45101 Kouvola
puh. 020 63 60090
www.ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

ISSN-L 1799-1951
ISSN 1799-0610 (verkkajulkaisu)
ISBN 978-952-257-190-8 (verkkajulkaisu)